

JHNY

**Tervetuloa
Julkisten hankintojen
neuvontayksikön
vuosiseminaariin 2026!**

Päivän ohjelma

8.45 - Aamukahvit Kuntatalolla

9.30 - Tervetuloa seminaariin - Eeva-Riitta Högnäs

9.35 - Hankintalain muutokset - Riikka Hietanen, TEM

10.00 - Mitä hankintalain muutokset tarkoittavat käytännössä - Niina Ruuskanen

10.30 - Kommenttipuheenvuoro muutoksista menettelyihin - Eerika Pekkala, Valtori

10.45 - Kommenttipuheenvuoro sidosyksikkömuutoksen vaikutuksista - Kari Ora, Tuusula

11.05 - Hankintadirektiivi uudistuksen tilanne - Eeva-Riitta Högnäs

11.30-12.30 - LOUNAS

Päivän ohjelma

12.30 - Markkinakartoituksen tekemisen hyvät käytännöt – Olli Jylhä

12.50 - Käytännön esimerkki markkinavuoropuhelusta – Kerttu Varvia, Sansia

13.05 Hankintatietovarantohanke – Juho Savonen ja Eeva Penttilä, VK

13.40 Pilottiorganisaation kokemukset hankintatietovarannosta – Eero Aitkoski, Orimattila

14.00 - TAUKO

14.20- Ajankohtaista oikeuskäytäntöä – Tatu Kärhä ja Anniina Ahto

15.05 - Väärinkäytökset ja niiden ehkäisy julkisissa hankinnoissa – Kirsi-Maria Magga, Lapin yliopisto

16.00 – Seminaari päättyy, hyvää kotimatkaa!

JHNY

Tunteeko kollegasi JHNY:n?

Tue työtä ja vinkkaa:

- ✓ tilaamaan Hankintainfo - uutiskirjeemme
- ✓ seuraamaan meitä somessa @Julkisten hankintojen neuvontayksikkö

He laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi HE 2/2026

JHNY vuosiseminaari 2026

Johtava asiantuntija Riikka Hietanen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Esityksen tausta ja tavoitteet

- Esityksellä pannaan täytäntöön pääministeri Orpon hallitusohjelman hankintalakia koskevat kirjaukset.
- Hallitusohjelmassa hankinnat ja myös hankintalaki esillä eri politiikkatavoitteiden näkökulmasta

Tehokkuus & säästöt

Kilpailua lisäämällä ja hankintojen suunnittelua parantamalla tavoitellaan merkittäviä kustannussäästöjä julkisissa hankinnoissa keskipitkällä aikavälillä.

Sidosyksikkösäätely

Vähimmäisomistusvaatimus avaa kilpailulta suljettua palveluhankintaa markkinoille ja vahvistaa alueellista elinvoimaa.

Huoltovarmuus

Hankintayksiköille selkeä mahdollisuus sisällyttää turvallisuus- ja varautumisnäkökohdat hankintaprosessiin.

Vastuullisuus

Törkeä kirjanpitorikos ja eräät ympäristörikokset lisätään pakollisiksi poissulkemisperusteiksi. Harmaan talouden torjunta vahvistuu.

PK-yritykset

Hankintojen osakilpailuttaminen ja markkinakartoitus parantavat pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisedellytyksiä.

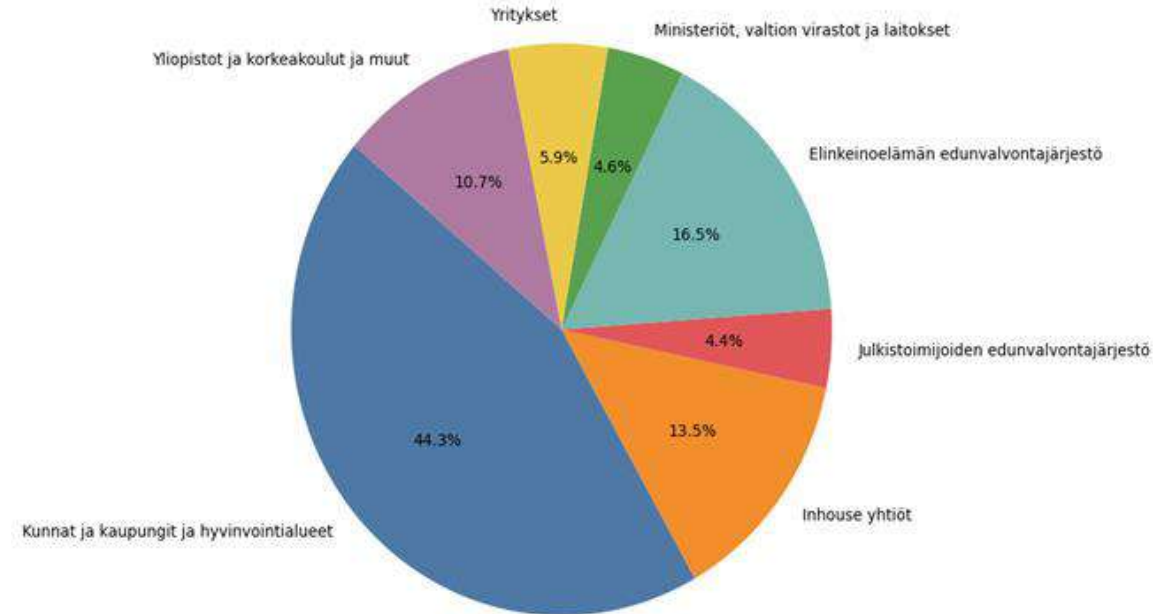
Valmistelu

Laajapohjainen TEM:n asettama työryhmä 1.3.–30.11.2024
Laaja sidosryhmäkuuleminen ja lausuntokierros.

Työryhmän mietintö - saatu lausuntopalaute ja jatkovalmistelu

- Poikkihallinnollisen työryhmän mietintö lausunnoilla 1/2025-3/2025.
- Noin 620 lausuntoa
- Lausuntoja on annettu maantieteellisesti, kokoluokan mukaan ja organisaatiotyypeittäin kattavasti
- Hallitusohjelman tavoitteita kustannussäästöistä julkisissa hankinnoissa sekä kilpailun lisäämisestä kannatettiin.
- Eriävät näkemykset liittyivät **keinoihin**, joilla tavoitteisiin voitaisiin päästä.
- **Jatkovalmistelu 4/2025-1/2026**
- **HE 2/2026** annettiin 5.2.2026
- <https://www.eduskunta.fi/asiat-ja-aanestykset/valtiopaivaasiat/HE%202%2F2026%20vp>

Keskeiset ehdotukset

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

A photograph of an office meeting with three people. One man stands on the left, another sits in the center gesturing, and a third sits on the right with their back to the camera. The scene is dimly lit with a blue tint. A large white text overlay is centered on the image.

Hankintojen valmistelu

Kannuste toimenpiteisiin kilpailun lisäämiseksi

- Markkinakartoitus, **hankintojen jakaminen osiin** sekä hankintamenettelyn keskeyttäminen yhden tarjouksen tilanteessa avoimessa menettelyssä ja **kilpailun uusiminen** nivoutuvat kokonaisuudeksi
 - **Markkinakartoituksella voidaan välttää valitus siitä, että EU-hankintaa ei ole jaettu osiin, sekä velvoite keskeyttää hankinta ja järjestää uusi kilpailutus yhden tarjouksen tilanteissa**
- Kannustetaan markkinakartoituksen käyttöön, mutta pidetään se pääsääntöisesti vapaaehtoisena
- Markkinakartoituksen toteutustapaa ei säännellä

Poikkeuksia, jotka mahdollistavat oikeasuhtaisen valmistelun

Kilpailun lisääminen ja hankintojen valmistelu

65 § Markkinakartoitus

- Hankintayksiköitä kannustetaan aktiiviseen vuoropuheluun markkinoiden kanssa ennen kilpailutusta.
- **Velvollisuus yli 10 M€ hankinnoissa:** hankintayksikön on tehtävä markkinakartoitus tai arvioitava eri toteutusvaihtoehdot osana suunnittelua.
- **Tavoite:** tarjouspyynnöt laaditaan kustannustehokkaasti ja hankintayksikön tarpeet tulevat katettua.

75 § Hankintojen jakaminen osiin

- EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat on lähtökohtaisesti jaettava osiin.
- Poikkeaminen edellyttää yksityiskohtaisia perusteluja, päätöksestä voi valittaa markkinaoikeuteen (146 §).
- **Hyöty:** PK-yritysten mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin paranevat merkittävästi.

Kilpailun lisääminen ja hankintojen valmistelu

125 § Hankintojen keskeyttäminen

Jos EU-kynnysarvon ylittävässä avoimessa menettelyssä saadaan vain yksi hyväksyttävä tarjous, hankintamenettely on keskeytettävä ja kilpailutus järjestettävä uudelleen – ellei markkinakartoitusta ole tehty tai muuta erityisen painavaa syytä ole (esim. hankinnan innovatiivisuus).

A photograph of an office meeting with a blue tint. Three people are visible: one standing on the left, one sitting in the center gesturing, and one sitting on the right. The scene is overlaid with a semi-transparent blue filter and white text.

**Sidosyksikköjen 10 %:
vähimmäisomistusosuus-
vaatimus**

Sidosyksikkösääntely - hallitusohjelma

- ”Rajoitetaan hankintayksiköiden mahdollisuuksia kiertää hankintalakia sidosyksiköiden avulla.”
- ”Sidosyksikön omistukselle asetetaan yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusprosentti 10 %.”
- ”Lainsäädäntö kirjoitetaan tavalla, joka mahdollistaa jatkossakin kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävien järjestämisen yhtiömuodossa silloin, kun se ei vääristä kilpailua, sekä tavalla, joka turvaa huoltovarmuuden, potilasturvallisuuden, kielelliset oikeudet tai muun vastaavan painavan julkisen intressin.”

Vähimmäisomistusosuus 10%

Keskeinen muutos: Hankintayksikön on omistettava vähintään 10 % sidosyksiköstä ostaakseen palveluja ja tavaroita kilpailuttamatta.

Voimassa olevat edellytykset määräysvallasta, yksityisen omistuksen kiellosta ja ulosmyynnistä säilyvät edelleen.

Muutosvaatimuksen soveltamisala

Vähimmäisomistusvaatimus ulottuu myös sidosyksikön tytär- ja sisaryhtiöihin.

Poikkeukset

- Vaatimus ei koske sidosyksiköitä, jotka tuottavat lakisääteistä palvelua ja joiden vuotuinen liikevaihto jää alle 1 M€.
- Jätevesihuoltolaitokset rajataan vaatimuksen ulkopuolelle (vesihuoltolaki 4 f §).
- Poikkeamisesta jätetoimialalla **jätelaki II** valmistelun yhteydessä.

Vähimmäisomistusosuus 10% soveltamisen ajankohta

Yleinen

- Voimaan **1.7.2027**. Nykyiset sopimukset on irtisanottava 30.6.2027 mennessä, jos vähimmäisomistusosuus ei täyty.
- Uusia yhden vuoden pituisia sopimuksia voidaan tehdä 30.9.2026 saakka palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi.

Poikkeus – sote

- Pidempi siirtymäaika terveystalouksissa: erikoissairaanhoidon, suunterveydenhuolto, päivystys, kuvantaminen, laboratorio, erikoiskirurgia ja niihin liittyvät ICT-järjestelmät.
- Tukipalvelut (siivous, ruokahuolto, yleinen IT) eivät kuulu pidennettyyn siirtymäaikaan.
- Siirtymäaika **1.10.2029** saakka.

Vähimmäisomistusosuus 10% soveltamisen ajankohta

Poikkeus: Sopimuksen jatkaminen 30.6.2030 saakka

- Jos sopimuksen ennenaikaisesta päättämisestä aiheutuu kohtuuttomia seurauksia tai merkittäviä riskejä, voi sopimusta jatkaa 30.6.2030 saakka.
- Koskee erityisesti kriittisiä tietojärjestelmiä (ml. potilastietojärjestelmät) ja kyberturvallisuuskriittisiä sopimuksia – toimialasta riippumatta.
- **Ilmoitus Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026**

Käänteinen sidosyksikköhankinta ja in-house sisters -hankinta

- Ehdotetun 15 §:n yksityiskohtaisten perustelujen täsmentäminen. **Ei muuteta voimassa olevaa sääntelyä**
- Hankintalain mukaan hankintalain 15 §:n 6 momentin mukaista sidosyksikköpoikkeusta ei sovelleta niihin sidosyksikköihin, joissa **on enemmän kuin yksi omistaja**.
- Siten sidosyksikön ei ole sallittua tehdä hankintoja omistajaltaan tai sisar-sidosyksiköltä, jos sidosyksiköllä on enemmän kuin yksi omistaja.
- Tausta EU –hankintadirektiivissä 2014/24/EU, 12 art. rajoittaa poikkeuksen yhden omistajan sidosyksikköihin.
 - Myös oikeuskirjallisuus ja VTV:n raportit.

A photograph of an office meeting with a blue tint. Three people are visible: one standing on the left, one sitting in the center gesturing, and one sitting on the right. The scene is overlaid with large white text.

Huoltovarmuus, turvallisuus sekä elintarvikehankinnat

Huoltovarmuus ja turvallisuus

Tavoite: hankintayksiköille lisää selkänöjaa huomioida turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen liittyvät tarpeet julkisissa hankinnoissa

2 §, 71 § ja 81 § – uudet muutokset:

Hankintayksiköllä nimenomainen oikeus asettaa turvallisuus- ja varautumisehtoja sekä tarjoajalle että hankinnan kohteelle.

- Mahdollistaa kolmansista maista peräisin olevien, turvallisuusuhkia sisältävien tarjousten poissulkemisen.
- Elintarvikehankinnoissa: eläinten hyvinvointi, kestävä tuotanto, paikallisuus, logistiikkaketjujen häiriönsietokyky.
- Toteuttavat hallitusohjelman kirjauksia huoltovarmuudesta ja elintarvikeketjun toimivuudesta

A photograph of an office meeting with a blue color overlay. Three people are present: one standing on the left, one sitting in the center with hands raised, and one sitting on the right. The scene is set in a modern office with desks, computers, and a window in the background. The text 'Muita ehdotettuja muutoksia' is centered over the image.

Muita ehdotettuja muutoksia

Hankintojen vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta

Ehdotus

- Hankintalain tavoitepykälän (2 §) muutos: taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys lain tavoitteiksi
- Törkeät ympäristörikokset sekä törkeä kirjanpitorikos pakollisiksi poissulkemisperusteiksi (80 §)
 - OM **HE 21/2026**: 80 §:n 2.mom ”Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja *47 luvun 3 a §:ssä tarkoitetusta kiskonnasta työelämässä, 47 luvun 3 b §:ssä tarkoitetusta törkeästä kiskonnasta työelämässä..*”
 - Tekninen muutos, voimaan syksyllä -26

SOTE-palvelut

Hyvinvointialueilla laajat resurssit ja sote-järjestämislaki (612/2021) ohjaa jo yksityiskohtaisemmin – hankintalain 12 luvun erityissääntely on osittain päällekkäinen.

Tarvittaessa hankintalain soveltamisalaan kuuluvat sote-palvelut kilpailutetaan hankintalain 11 luvun säännösten mukaisesti.

Asiakkaan hoitosuhteen jatkuvuuden turvaava suoramarkkinamahdollisuus säilyy (100 §).

KKV:n valvonta, hankintojen ilmoittaminen

Hankintojen valvonta: KKV:n harjoittama hankintavalvonta ulotetaan kansallisen kynnysarvon ylittäviin rakennusurakoihin (150 000 - 5,538 miljoonaa euroa).

Jälki-ilmoittamisvelvoite Jälki-ilmoitusvelvoitetta suoraankinnoista selkeytetään.

Kansallisten hankintojen ilmoittaminen Hankintailmoitus voidaan julkaista samanaikaisesti useammalla kielellä (esim. suomi + ruotsi tai englanti).

Ilmoitus voidaan julkaista myös yksinomaan esim. englanniksi.

Jälki-ilmoittamisvelvollisuus myös kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa.

Taloudelliset vaikutukset

~12 000

hankintaa/vuosi

mediaani: 3 tarjouta/hankinta

12–65 M€

säästöpotentiaali/v.

hankintojen valmistelumuutokset

37–74 M€

säästöpotentiaali/v.

sidosyksikkömuutos (2v siirtymän jälkeen)

Muutuskustannukset ja riskit

Uudelleenkilpailutukset

Arvioidut lisäkustannukset hankintayksiköille:
n. 2–4 M€/v

Pakollinen markkinakartoitus

Arvioidut lisäkustannukset: n. 0,5–3 M€/v

Sidosyksikkömuutos

Kertaluonteiset muutuskustannukset: n. 410 M€

⚠ Epävarmuustekijä – sidosyksikkömuutos:

Takaisinmaksuaika 8–14 vuotta. Jos sidosyksiköiden liiketoimintaa ei vapaudu markkinoille odotetulla tavalla – esim. jos muodostetaan vain pienempiä sidosyksiköitä – vaikutus julkiseen talouteen voi jäädä pysyvästi negatiiviseksi.

JHNY

Mitä hankintalain muutokset tarkoittavat käytännössä?

Niina Ruuskanen
erityisasiantuntija
Julkisten hankintojen neuvontayksikkö

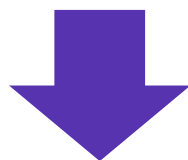
JHNY

Muutokset hankintamenettelyihin

Markkinakartoitus korostuu

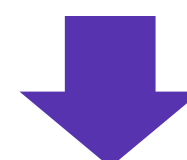
Markkinakartoitus tehty 65 §:n mukaisesti

- Alalla toimivien yritysten kuuleminen
- Riippumattomien asiantuntijoiden tai muiden toimijoiden kuuleminen
- Erilaiset arviointimenetelmät

Ei velvollisuutta keskeyttää hankintaa, vaikka tulisi vain yksi tarjous

Tee ja dokumentoi markkinakartoitus!

Ei velvollisuutta jakaa hankintaa osiin

Hankinnan jakaminen osiin: uusi mekanismi ja sen vaikutukset

Hankinnan jakaminen osiin: Milloin voi jättää jakamatta osiin?

- Hankinnan voi jättää jakamatta osiin mm.
 - Jos se hankinnan luonteen, laajuuden tai jakamiseen liittyvien riskien vuoksi ei olisi perustellusta syystä mahdollista
 - Jos se lisää merkittävästi hallintokustannuksia tai johtaisi kustannusten jatkuvaan kasvuun
 - Miten osoitetaan? (vrt. esim. MAO 329/2024)
 - Esim. hankintojen keskittämisen volyyymihyödyt tai tavoitteena houkutella tarjoajiksi suurempia yrityksiä taikka ulkomaisia tarjoajia (HE)
 - Osiin jakamisen voi välttää myös aiemman **markkinakartoituksen** tekemisellä
- Jos hankintayksikkö ei jaa hankintasopimusta osiin, sen on esitettävä jakamatta jättämisen syyt hankinta-asiakirjoissa
- Porkkana: osiin jaettua hankintaa ei tarvitse keskeyttää, vaikka tulisi vain yksi tarjous

Vinkit osiin jakamiseen:

Jaa hankinta osiin aina, kun se on tarkoituksenmukaista

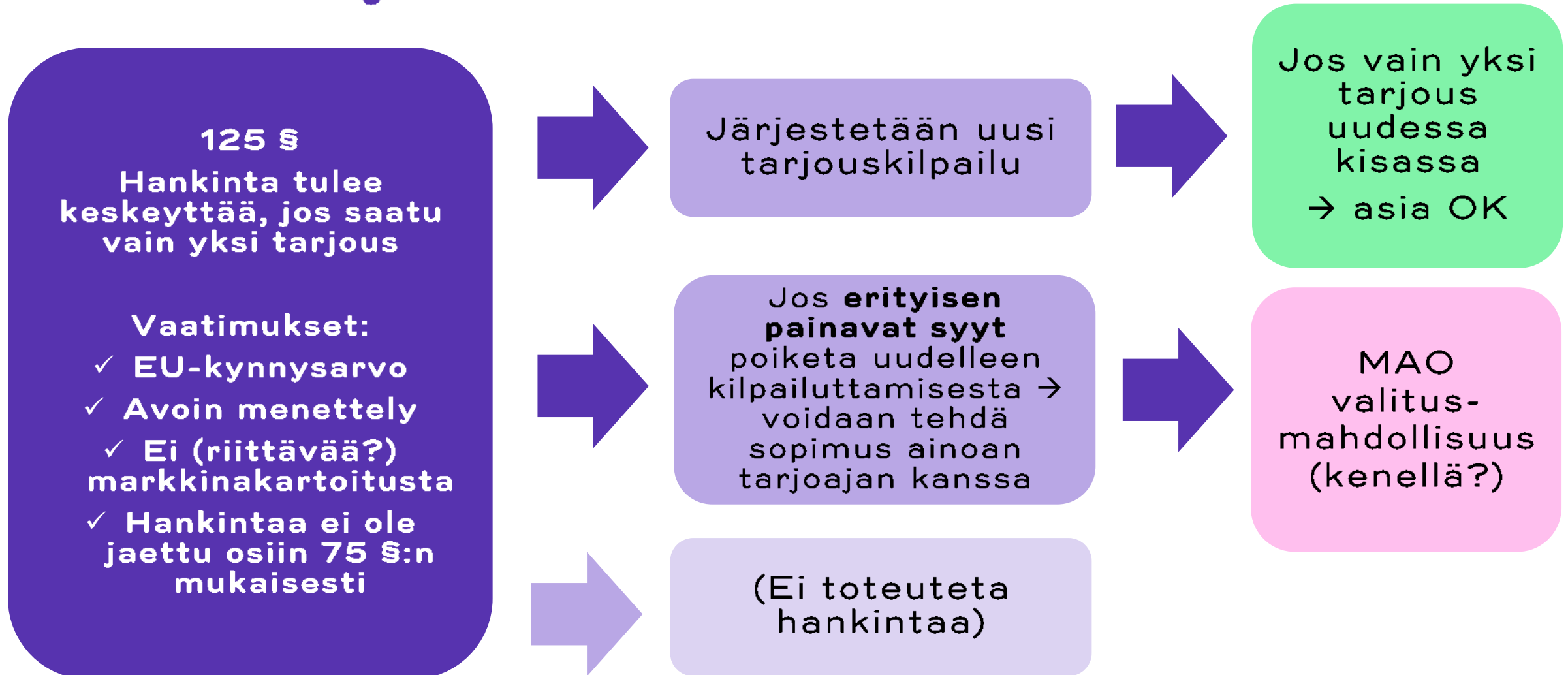
Jos et jaa:

- **Tee markkinakartoitus** -> ”helpoin” perustelu
- Luonne, laajuus, riskit – tapauskohtaiset perustelut
- Kustannuksilla perustelu – pohdi, miten osoitat

Perustelut hankinta-asiakirjoihin!

Yhden tarjouksen kisan uusimisvelvoite: mitä tarkoittaa ja milloin sitä sovelletaan?

Poissulkemisperusteet

- Uudet pakolliset poissulkemisperusteet (80 §):
 - Törkeä kirjanpitorikos
 - Törkeä ympäristön turmeleminen
 - Törkeä luonnonsuojelurikos
 - Tarkistetaan hankintamenettelyotteelta
 - Erona, että ei saa poissulkea, jos lainvoimaisen tuomion antamisesta on kulunut yli 3 vuotta (muissa 5 v)
- Uusi harkinnanvarainen poissulkuperuste (81 §):
 - Tarjoaja, jonka Euroopan komissio tai muu viranomainen on määritellyt korkean riskin toimittajiksi tai jonka luotettavuus on muutoin perustellusti katsottava siinä määrin riittämättömäksi, että kansalliselle tai huoltovarmuudelle aiheutuva riski olisi ilmeinen
 - Arviointi voitaisiin ulottaa toimitusketjuun
 - Miten näytetään toteen käytännössä?

Muista
korjaavat
toimenpiteet
(82 §)!

Alihankkijat ja voimavarayksiköt

- Alihankkijan poissulkeminen → alihankkijan vaihtaminen (78 §)
 - Ei muutosta mekanismiin: edelleen hankintayksikön harkinnassa, tarkastaako alihankkijoiden poissulkuperusteita
- Tarjoajalla on kuitenkin oikeus esittää **korjaavia toimenpiteitä alihankkijasta tai voimavarayksiköstä**, jota rasittaa poissulkuperuste (82 §)
- Uusi voimavarayksikön määritelmä (4 §, 92 §)
 - Esim. vertailussa hyödynnettävä alihankkija EI ole voimavarayksikkö
- Selvennetään, että hankintamenettelyotteen saa myös voimavarayksiköstä (vastaavasti kuin alihankkijasta)
- **Huomaa:** 78 §:ää (alihankkijat) tai 92 §:ää (ryhmittymät & voimavarayksiköt) ei sovelleta kansallisiin/liitteen E hankintoihin
 - Kuitenkin poissulkemisperusteita voitaisiin soveltaa alihankkijoihin tai voimavarayksiköihin em. hankinnoissa (105 §)

Vinkit alihankinnan/ voimavarayksiköiden huomioimiseen

- Kansallinen/liitteen E: laita ehdot tarjouspyyntöön
- EU: huomioi voimavarayksikön käsite tarjouspyynnössä
- Jos alihankkijaa/voimavarayksikköä rasittaa poissulkuperuste:
 - 1) **Pyydä tarjoajalta selvitys korjaavista toimenpiteistä**
 - 2) Jos näyttö ei riitä, pyydä korvaamaan alihankkija/voimavarayksikkö
 - 3) Huomioi myös päätöksen perusteluissa

Kansallisten hankintojen sopimusmuutokset

- Jatkossa 136 § soveltuu myös kansallisiin hankintasopimukseen
- Huomaa kuitenkin:
 - Ei tarvitse (eikä voi) julkaista sopimusmuutosilmoitusta
 - Vähäarvoinen muutos
 - Tavarat/palvelut: tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia, ei sidottu kansalliseen kynnyksarvoon
 - Urakat: arvo alle 15 %, kaikkien urakkasopimusten vähäarvoisten muutosten tulee olla alle 150 000 eur (?)

Muita poimintoja

- Poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen voi jatkossa hylätä myös kansallisissa hankinnoissa ilman, että asiasta on nimenomaisesti ilmoitettu tarjouspyynnössä
 - Kansallinen hankintailmoitus on mahdollista julkaista sekä suomeksi että ruotsiksi, ja suomen/ruotsin lisäksi myös muulla EU:n virallisella kielellä
 - Kansallisista hankinnoista tulee julkaista jälki-ilmoitus 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä
 - Lakiin nimenomainen velvollisuus julkaista jälki-ilmoitukset myös suorahankinnoista
 - Kansallisten urakoiden suorahankinnat: KKV voi jatkossa esittää seuraamuksia ja markkinaoikeus määrätä esim. tehottomuusseuraamuksen tai seuraamusmaksun
- 37 Erityisaloja koskevia muutoksia verrattain vähän

Sidosyksiköt

15 § Hankinnat hankintayksikön sidosyksiköltä, ehdotetut lisäykset

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, edellytyksenä sidosyksikön käytölle on, että hankintayksikön omistusosuus sidosyksiköstä on vähintään kymmenen prosenttia, johon lasketaan omistus sidosyksikön emoyhtiöstä sekä sen tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Edellä 2 momentissa säädettyä edellytystä sidosyksikön käytölle ei sovelleta sellaisiin sidosyksiköihin, jotka on perustettu yleisen edun vuoksi tuottamaan yksinomaan rajattua ja lakisääteistä palvelua tai tämän tuottamiseen välittömästi liittyviä tietojärjestelmiä. Tällaisen sidosyksikön liikevaihto ei saa ylittää yhtä miljoonaa euroa vuodessa. Tällainen sidosyksikön kanssa tehty palvelusopimus saa olla voimassa enintään neljä vuotta.

Mitä 10 % sääntö tarkoittaisi käytännössä

- Sidosyksiköltä ostoja vain yli 10 % omistuksella
 - Koskee HE:n mukaan vain osakeyhtiöitä
 - Edellytys sidosyksikön käytölle, että vähimmäisomistusosuus täyttyy
 - Pienomistajia, jotka eivät käytä palveluita, voi jäädä yhtiöön
 - Määräysvalta täytyy olla kaikilla edelleen
 - 10 % osalta tulee huomioida emoyhtiö ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöt
 - Tarkoitus estää järjestelyt, joiden ilmeisenä tarkoituksena kiertää vaatimus esim. ketjuttamalla omistusta pienempien yhtiöiden kautta

Sidosyksiköiden käyttö täsmennyntä muutenkin

- Käänteisiä ja in-house sisters -hankintoja koskeva sääntö ei koske sidosyksiköitä, joissa on useampi omistaja (todetaan myös HE:ssä)
- Sidosyksikön ulosmyyntiosuuden laskennassa on huomioitava koko konsernin liikevaihto (EUT C-692/23, *AVR-Afvalverwerking*)

Vaihtoehtoja tilanteen ratkomiseen

Toimivallan siirto (esim. vastuukunnalle, kuntayhtymälle)

Kilpailutus itsenäisesti tai yhteishankintana

Sidosyksikön uudistaminen (esim. omistajien karsiminen)

Oma tuotanto

Horisontaalinen yhteistyö (16 §)

Toiminnan myynti/ suuntaaminen markkinoille

Kaikissa haasteita ja riskejä – punnitse tarkasti!

Valtori

Valtion tieto- ja
viestintätekniikkakeskus

HANKINTALAIN MENETTELYMUUTOKSET ICT-HANKINNOISSA

- VALTORIN NÄKÖKULMA

Eerika Pekkala
Vanhempi juristi

Valtori

VALTORI VIRASTONA

Olemme **ICT-palvelukeskus**. Tuotamme valtion yhteiset tieto- ja viestintätekniset palvelut sekä turvallisuusverkon palvelut

Valtorin toiminta **laissa säädettyä**. Asiakkailtamme on velvollisuus käyttää yhteisiä palveluja.

Asiakkaitamme ovat **kaikki valtiohallinnon virastot ja laitokset**, yhteensä lähes 100 kpl

Toimimme **integraattorina**. Tuotteistamme omat ja markkinoilta hankitut palvelut kokonaispalveluiksi asiakkaillemme

Valtorilaisia on noin 1550.
Toimimme **20 eri toimipaikassa** ei puolilla Suomea

Valtori

HANKINTOJEN AVAINLUVUT VUONNA 2025

HANKINNAT YHTEENSÄ
370M€

SAATUJEN TARJOUSTEN
KESKIARVO 3,2

YHDEN TARJOUKSEN
KISAT 4 / 22

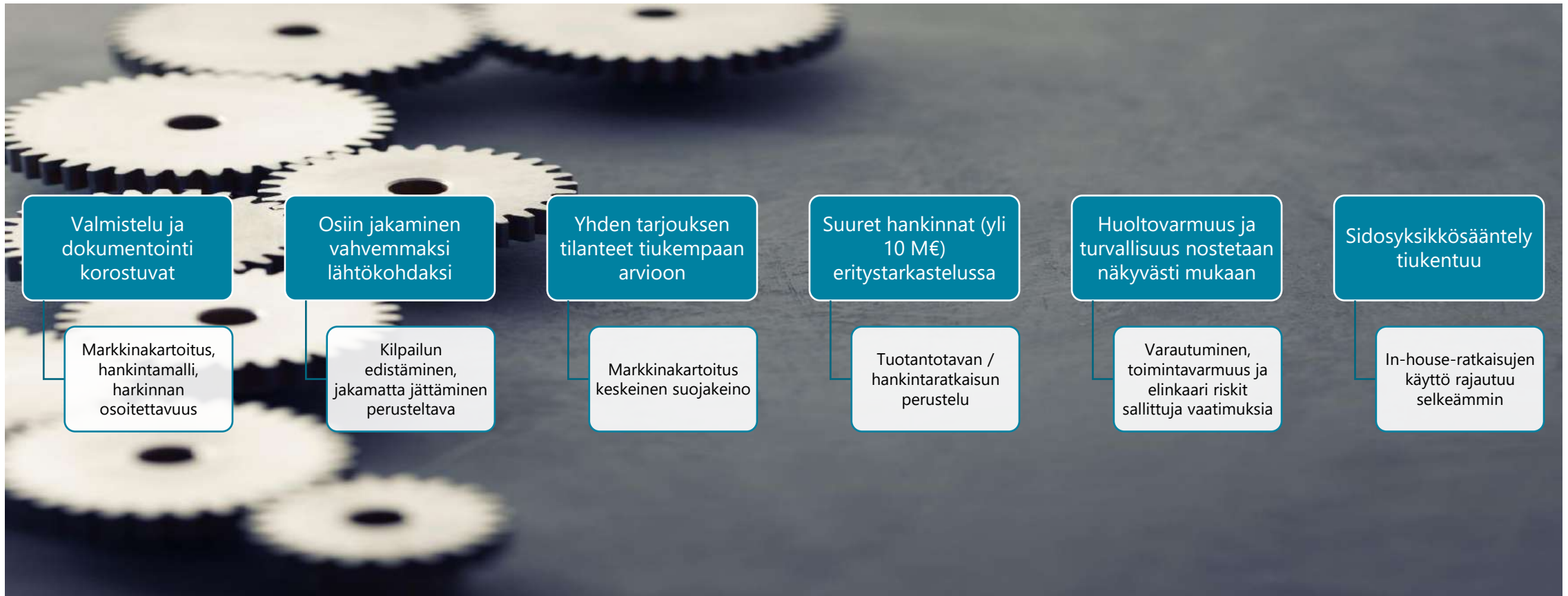
Yhden tarjouksen kilpailut

Tunnistettuja syitä:

- Liian laajat tai monimutkaiset kokonaisuudet
- Liian tiukat vaatimukset tai tiettyyn ratkaisuun lukittuminen
- Sopimusriskit epätasapainossa
- Rakenteellisesti kapea tai keskittynyt markkina

HANKINTALAIN KESKEISET MUUTOKSET

MUUTOKSET SIDOSYKSIKÖHANKINNOISSA

Ei vaikutusta juurikaan Valtorin
hankintaelämään

Valtori

YLI 10 MILJOONA EURON HANKINNOISSA
MARKKINAKARTOITUS TAI ARVIO HANKINNAN ERI TOTEUTUSVAIHTOEHDOISTA
OSANA HANKINNAN SUUNNITTELUA

Valtori

MARKKINAKARTOITUS

VALTORISSA JO NYT

- Markkinakartoitus on pääsääntö
- Vakiintunut osa hankintojen valmistelua
- Tukee kilpailutusta ja hankintapäätöksiä

HANKINTALAIN UUDISTUS

Taustatyöstä keskeiseksi peruselementiksi

Markkinakartoituksen laatu ja kattavuus

Riittävää ja läpinäkyvää dokumentointia

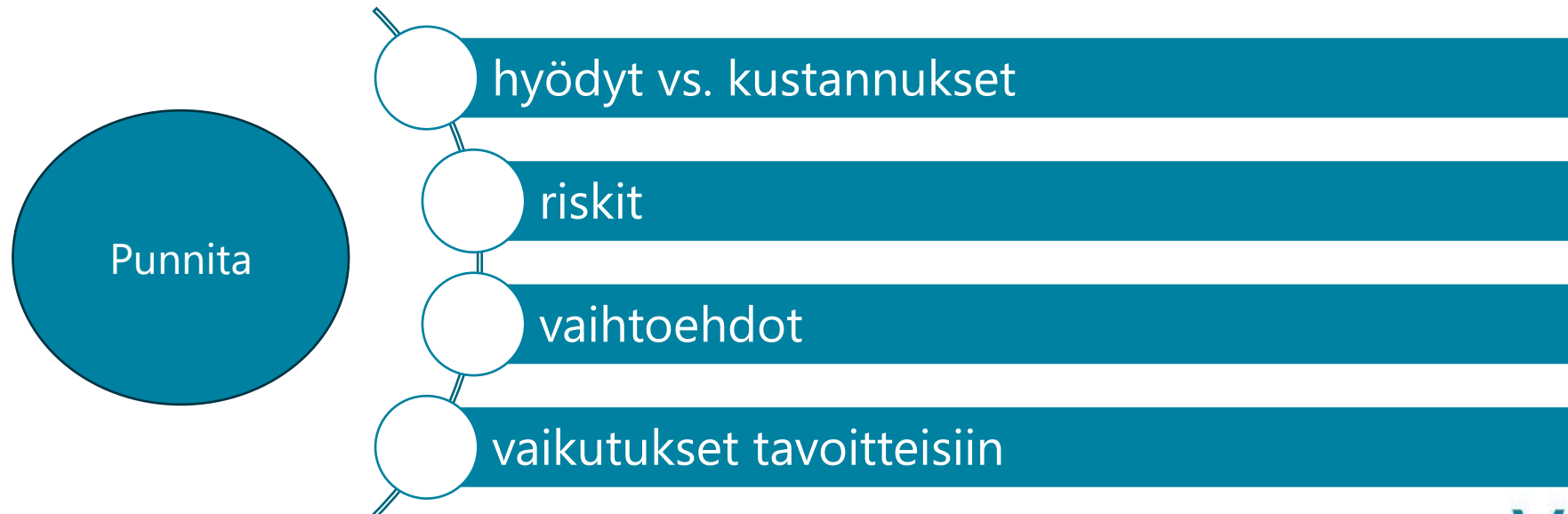
Selkeää kytkeä hankinnan perusteluihin

Valtori

BUSINESS CASE ANALYYSI

Business Case analyysi yli 300 000 euron (kolmen vuoden aikana) hankinnoista

- Taloudellisten vaikutusten arviointi on välttämätöntä valtionhallinnon tuottavuusohjelmassa Valtorille asetettujen säästötavoitteiden saavuttamiseksi.

Huolellinen
markkinakartoitus

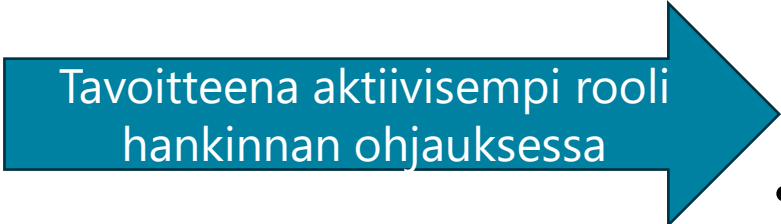
Välttää

- osiin jakaminen
- hankinnan keskeyttäminen yhden tarjouksen tilanteessa

OSIIN JAETUT HANKINNAT NYKYTILANNE

Yksi kokonaistoimittaja

- Suuri osa
- Toimittaja kantaa suuren osan koordinointi- ja integraatiovastuusta
- Hankintayksikön työn painottuessa sopimuksen hallintaan

Tavoitteena aktiivisempi rooli hankinnan ohjauksessa

Osiin jaettu ICT-hankinta

- Hankintayksikkö päättää rakenteen, ei vain kilpailuta sitä
- Vastuu hankinnan yhteentoimivuudesta ei automaattisesti siirry yhdelle toimittajalle

Osiin jakaminen – hyödyt ja haasteet

Lainsäädännön lähtökohta

Hankinta jaetaan osiin, jos se on kilpailun kannalta perusteltua

Jakamatta jättäminen edellyttää perustelua

Hyödyt	Haasteet
Mahdollisuus laajempaa toimittajajoukkoon	Kokonaisvastuun hajoaminen
PK-yritysten osallistumismahdollisuudet	Integraatiohaasteet
Parantaa kilpailua	Hallinnollinen kuorma

OSIIN JAKAMISEN VAIKUTUS RESURSSeihin

Yhden toimittajan malli (toimittaja integraattorina)

- Oma osaaminen pienessä roolissa
- Toimittaja hallinnoi omaa alihankinta ketjuaan
- Suurin osa resursseista ostetaan yhdeltä toimittajalta
- Omat resurssit painottuvat hankintaosaamiseen ja yhden toimittajan hallintaan

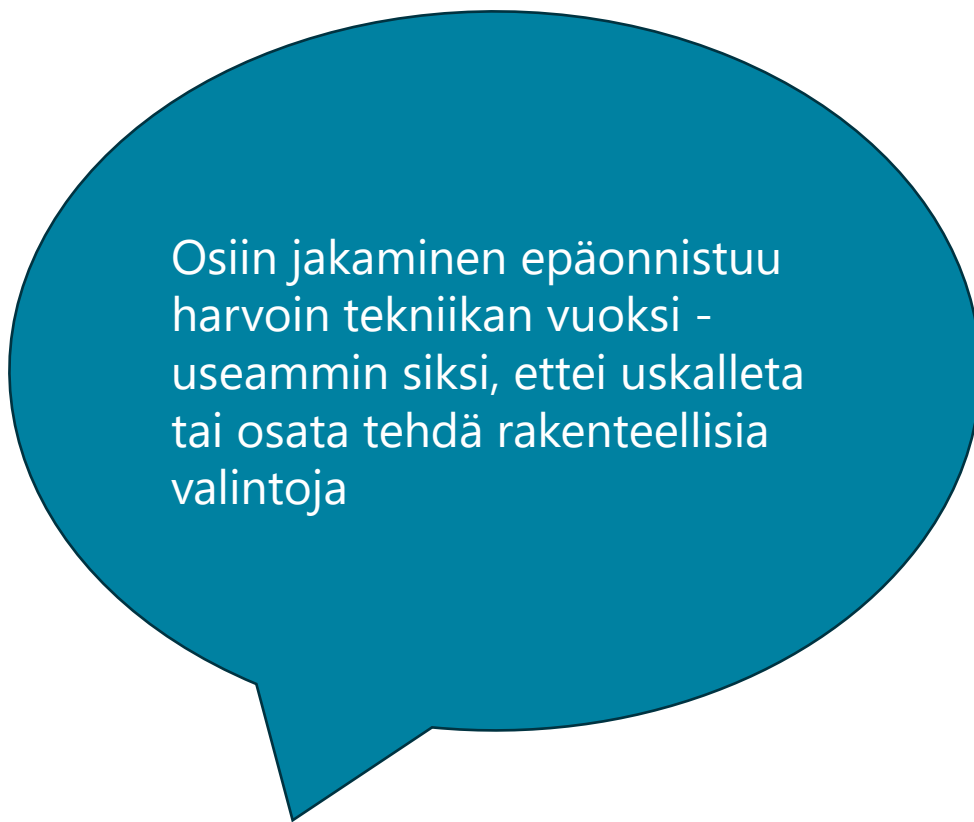
Osiin jaettu malli (tilaaja integraattorina)

- Vaatii huomattavasti enemmän osaamista ja resursseja
- Tilaaja hallinnoi omaa alihankintaketjuaan
- Suuri osa resursseista painottuu omaan toimintaan
- Omat resurssit painottuvat kokonaisuuden hallintakykyyn, laajaan sopimushallintaan ja projektihallintaan

OSIIN JAKAMINEN ON RAKENTEELLISTA PÄÄTÖKSENTEKOA

Osiin jakaminen on hankintayksikön kyky tehdä tietoisia rakenteellisia valintoja – ei tekninen temppu

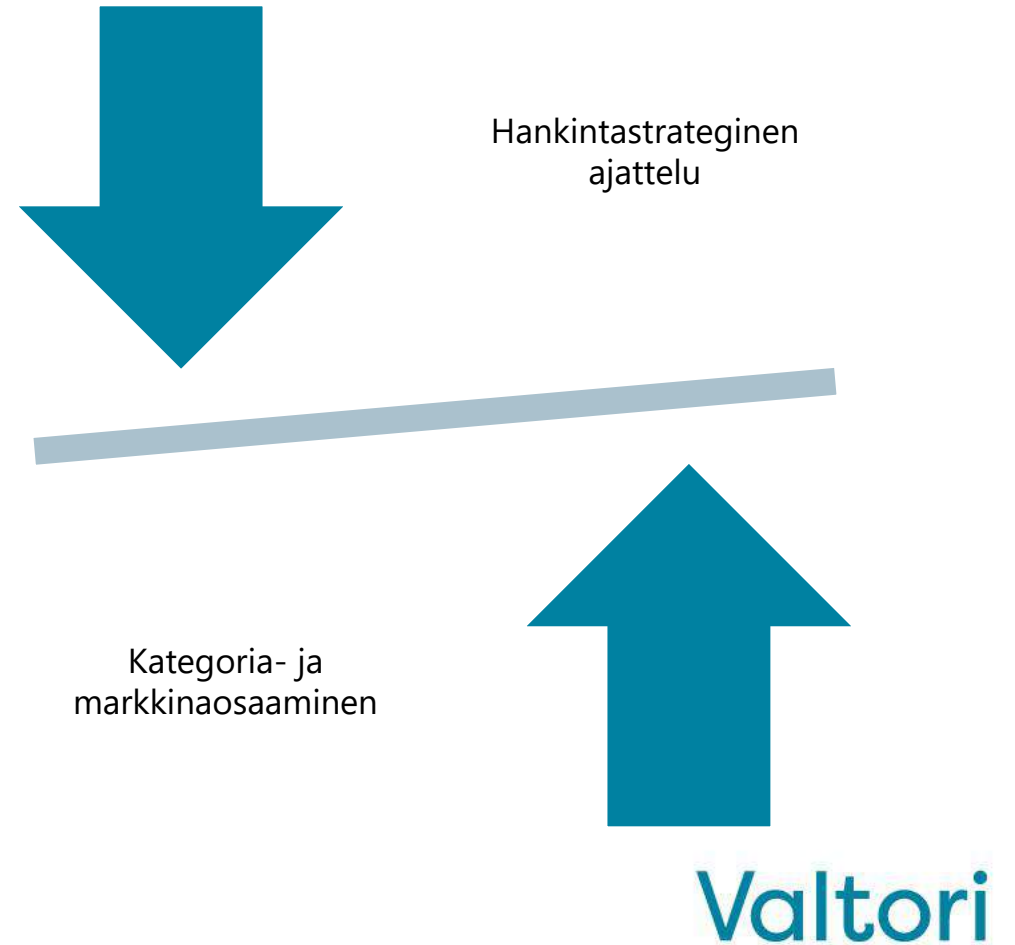
- Ymmärrys, mitkä kokonaisuudet ovat aidosti erotettavissa
- Kyky hahmottaa vastuut, rajapinnat ja riippuvuudet
- Elinkaariajattelu:
 - Jatkokehitys ja jatkohankintojen ennakointi
 - Riippuvuussuhteiden tiedostaminen

Osiin jakaminen epäonnistuu harvoin tekniikan vuoksi - useammin siksi, ettei uskalleta tai osata tehdä rakenteellisia valintoja

VALTORIN KESKEISET KEHITTÄMISKOHTEET HANKINTALAIN UUDISTUKSEN VALOSSA

Hankintalain uudistus vahvistaa kahta kehittämissuuntaa, jotka ovat jo Valtorilla tunnistettuja

KATEGORIA- JA MARKKINAOSAAMINEN

Syvempi ymmärrys:

- ketkä toimivat milläkin ICT-osa-alueella
- missä kilpailu aidosti syntyy ja missä ei

Markkinakartoituksen kehittäminen:

- Muodollisesta ja määrällisestä veloitteesta
→ **laadulliseksi analyysiksi**

Parempi pohja:

- osiin jakamiselle
- vaatimustason ja hankintarakenteen valinnalle

HANKINTASTRATEGIA – tunnistettu kehittämiskohde

Valtorin nykytilanne

Hankinnat perustuvat:

- lakisääteisiin velvoitteisiin
- Valtorin hankintapolitiikkaan (strategia)
- käytännön markkinatuntemukseen
- tapauskohtaiseen harkintaan

Strategisia valintoja tehdään jo nyt, mutta kehittämisen varaa on esimerkiksi make or buy- ja kategoriakohtaisessa sekä suvereniteettivalinnoissa.

Kehittämisen suunta

Osin jakaminen, kategoriosaaminen ja tuotantotavan valinta edellyttävät:

- yhteistä näkemystä siitä **milloin keskitetään, milloin hajautetaan ja miksi**

Hankintastrategia:

- kokoaa yhteen jo tehtävät valinnat
- tukee markkinakartoituksen laatua
- toimii perustelupohjana suurissa ja kriittisissä ICT-hankinnoissa

Miksi hankintastrategia korostuu nyt: hankintalain uudistus siirtää painopistettä yksittäisistä menettelyistä ennakoiviin ja perusteltuihin rakennevalintoihin.

HUOLTOVARMUUS JA TURVALLISUUS

- Hankintayksikkö voi asettaa ehtoja, joilla varmistetaan:
 - **tuotteen tai palvelun saatavuus, toimivuus ja häiriötön käyttö** koko hankinnan **elinkaaren ajan**
 - varautuminen ja jatkuvuudenhallinta myös poikkeus- ja häiriötilanteissa
 - varautumiseen liittyvät hankinnat voidaan kilpailuttaa ehdollisesti

Valtorin näkökulmasta:

- ei muuta juurikaan nykytilannetta
- vaatimuksina jo nykyisin voitu perustellusti edellyttää
 - tietoturva ja tietosuoja
 - huoltovarmuus ja toimitusketjun saatavuus
 - toimitusajat ja palvelun jatkuvuus
 - toiminnallista ja operatiivista hallittavuutta koskevat vaatimukset
 - exit- ja siirtymäehdot: rajapinnat, datan palautettavuus ja toimittajavaihdon mahdollistaminen

KORKEAN RISKIN TOIMITTAJIEN POISSULKEMINEN

- Hankintayksikkö voi poissulkea tarjoajan:
 - jos tämän **luotettavuus on todettu siinä määrin riittämättömäksi**,
että siitä aiheutuisi **ilmeinen riski kansalliselle tai paikalliselle turvallisuudelle**
- **Valtorin näkökulmasta:**
 - mahdollistaa tarjoajan poissulkemisen, jos siihen liittyy todettu tai perusteltu turvallisuusriski
 - Valtorin ICT-hankinnoissa vastaavaa riskiperusteista arviointia tehdään jo nyt vaatimusten kautta
 - "täydentää" 71 §:ssä asetettuja vaatimuksia, jos riskiä ei voida muuten hallita

Valtorin näkökulmasta selkeyttävä, ei toimintaa olennaisesti muuttava säännös

Yhteenveto: vaikutus Valtoriin

Hankintalain vaikutuksen Valtoriin

Menettelymuutokset vahvistavat Valtorin nykyisiä toimintatapoja eivätkä aiheuta mullistuksia

Uudistuksen tuomat vaatimukset

Uudistus edellyttää harkinnan sanoittamista ja dokumentointia aiempaa selkeämmin ja näkyvämmiin.

Parempi oikeusvarmuus ja kilpailu

Muutos lisää valmistelun työmäärää, mutta parantaa oikeusvarmuutta, ennakoitavuutta ja kilpailun toimivuutta.

Onnistuneet ICT-hankinnat ratkaistaan ennen kilpailutusta hyvällä markkinatuntemuksella ja dokumentoinnilla

Government ICT Centre Valtori

<https://valtori.fi>

Valtori

TUUSULA

Hankintalain uudistus Tuusulan kilpailutusprosessi ja näkökulma TAHE markkinaaan

Talousjohtaja Kari Ora

Tuusulan kunta

kari.ora@tuusula.fi

JHNY vuosiseminaari 5.5.2026

Tuusulan kunta - Kari Ora talousjohtaja

Tuusulan kunta

- talousjohtaja 8/2024 ja edelleen
- Talous, hankinnat ja konserniohjaus

Riihimäen kaupunki

- talousjohtaja 3/2017- 7/2024
- Talous, hankinnat ja ICT

Keravan kaupunki sosiaali ja terveystoimi

- talousjohtaja 1/2013 - 2/2017
- Talous, hankinnat ja ICT

Helsingin kaupunki sosiaalivirasto

- Johdon laskentatoimen asiantuntija 6/2008-12/2012
- Kehittämiskonsultti (Hankintojen kilpailutus) 1/2006 - 5/2008

Kuva: Keski-Uusimaa Tiistai 21.4.2026

Taustakontekstia asiassa diat 4-7

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Hallitusohjelman ydin – markkinoiden avaaminen

Vahva ja välittävä Suomi

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

VALTIONEUVOSTON JULKAISUJA
2023:58

Kilpailun vahvistaminen

Hallitusohjelman tavoitteena on lisätä kilpailua ja markkinoiden avoimuutta julkisissa hankinnoissa.

In-house-rakenteiden tarkastelu

In-house-yhtiöiden rooli palveluissa arvioidaan, jotta kilpailu kehittyy eikä esty perusteettomasti (10 % vähimmäisomistusosuus vaatimus HE 2/2026).

Reilu ja avoin kilpailu

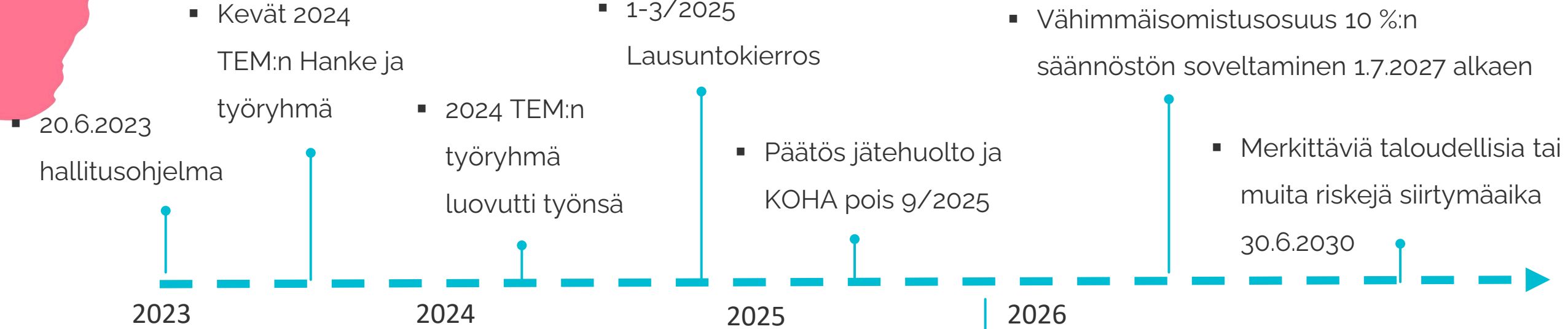
Julkisen sektorin tehtävä on mahdollistaa avoin kilpailu, ei suojella vanhoja rakenteita.

Johdonmukainen käytäntöönvienti

Onnistuminen vaatii linjausten johdonmukaista ja ennakoitavaa toteutusta markkinoiden kehittämiseksi.

TUUSULA

Hankintalain uudistus – keskeiset ajalliset etapit

▪ Lainsäädäntöprosessiin kulunut kohta 3 vuotta

▪ minkä signaalin antaa markkinalle ---> epävarmuus

Lainvalmistelu

HE laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

1 Valmistelussa	2 Arvioitu esittelyviikko	3 Annettu eduskunnalle	4 Säädös hyväksytty arvio
Lisätty istuntokauden suunnitelmaan 2.2.2026	37/2025 6/2026	5.2.2026 HE 2/2026 Käsittelytiedot eduskunnassa	kevät – syksy 2026

In-house TAHE markkinan lähtökohdat KKV-tutkimus

KKV Kilpailu- ja kuluttajavirasto

TUTKIMUS 10 PROSENTIN OMISTUSOSUUS-VAATIMUKSEN VAIKUTUKSISTA SIDOSYKSIKÖMARKKINAAN

Päivitetty versio 9/2024

Jan Jääskeläinen
Antti Saastamoinen
Anni Väätänen
Tuomas Hiilamo

Kilpailu- ja kuluttajaviraston Tutkimusraportteja 2/2024

Tutkimuksesta saadaan kaksi rinnakkaista, toisiaan täydentävää lukua:

- a) Ostolaskuaineisto (Handata, vuosi 2022 – kuntien ostot) Yleis- ja taloushallinto: Ostot yhteensä 179 milj. € / vuosi
 - b) Omistajakysely (kunnat + hyvinvointialueet, laajempi kuva) Yleis- ja taloushallinto: Ostot yhteensä 160,99 milj. € vastaajilta Huom: kattaa vain osan kentästä (n. 33 % vastaajista), mutta sisältää hyvinvointialueet, joita Handata ei kata
- Konservatiivinen ja tutkimuksen pohjalta haarukka on n. 160–180 milj. € vuodessa talous- ja henkilöstöhallinnon in-house-markkina (pelkät ostot, ei koko liikevaihto).
- Markkinassa tutkimuksen mukaan 83 In-house TAHE-yhtiötä

Markkinatilanne nyt - talous ja palkkahallinto

Tutkimus: vain 45 % kunnista on tehnyt suunnitelmia talous- ja palkkahallinnon kehittämiseen

Azets teetti FCG:llä kyselyn, johon vastasi 44 kuntaa eri puolilta Suomea. Kyselyssä kartoitettiin kuntien talous- ja palkkahallinnon nykytilaa ja valmistautumista tulevaisuuteen yleisesti sekä mahdollisiin hankintalain muutoksiin

Lähde: Azets.com/fi-fi/ajankohtaista Blogi
29.9.2025

1. Markkinan keskittyminen ja kehitys

Julkisen sektorin talous- ja palkkahallinnon markkina on kehittymätön ja keskittynyt harvoihin toimijoihin, hidastaen teknologista edistystä.

2. Kilpailun puute ja sen vaikutukset

Vähäinen kilpailu ja kapea tarjonta rajoittavat vaihtoehtoja ja estävät markkinan laajan kehityksen hyödyntämisen.

3. Tarve kysynnälle ja uudistuksille

Markkina tarvitsee ennakoitavuutta, kasvutilaa ja aktiivista kysyntää kehittyäkseen ja hyödyntääkseen uusia teknologioita.

4. Hankintalain uudistuksen merkitys

Hankintalain uudistus voi olla katalyytti, mutta tarvitaan tilaajien aktiivisia ja markkinaa tukevia valintoja

**Talous- ja palkanlaskentapalvelujen
markkina Suomessa –
Toimialakuva faktapohjaisesti (TOL 69201)
diat 9-11**

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Talous- ja palkanlaskentapalvelujen markkina Suomessa - Toimialakuva faktapohjaisesti (TOL 69201)

- Toimiala TOL 69201 – kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelut (sisältää myös palkanlaskennan ja HR-tukipalvelut)
 - Yrityksiä Suomessa n. 6 400–6 500. alan kokonaisliikevaihto n. 1,5 mrd € (2024)
- Yritysrakenne:
 - erittäin paljon mikroyrityksiä, keskimääräinen koko ~2 henkilöä
- Liikevaihto yritystasolla:
 - < 0,5 M€: valtaosa yrityksistä
 - > 10 M€: vain kourallinen toimijoita

Tiivistykseksi: Kun puhumme TAHE markkinoista, kyse ei ole pienestä tai marginaalisesta alasta. Talous- ja palkanlaskentapalvelut ovat Suomessa 1,5 miljardin euron markkina, mutta rakenne on erittäin pirstaleinen. Yrityksiä on paljon, mutta suurin osa niistä on hyvin pieniä.

Palkanlaskentaan painottuneet toimijat – mikä kenttä oikeasti on?

- Palkanlaskenta ei ole oma toimialaluokka
- Arvio alan rakenteesta:
 - 10–15 % toimijoista painottuu vahvasti palkanlaskentaan, mikä vastaa n. 650–1 000 yritystä
- Profiilit:
 - pienet erikoistuneet toimijat (0,1–1 M€), suuret HR- ja palkkapalvelukeskukset (5–30+ M€)
- Julkinen sektori:
 - keskeinen mutta vaativa asiakas, edellyttää mittakaavaa, järjestelmiä ja vakautta

Tiivistykseni: Pelkästään palkanlaskentaan keskittyneitä toimijoita ei ole tuhansia. Todellisuudessa puhumme sadoista, joista vain osa pystyy kantamaan julkisen sektorin vaatimuksia. Tämä on tärkeä huomioda, kun arvioimme hankintamalleja ja markkinan kyvykkyyttä.

Kilpailukenttä ja alueellinen todellisuus

- Kilpailu:
 - yrityksiä paljon → liikevaihto keskittyy, ~25 % toimijoista tekee ~75 % liikevaihdosta
- Kehityssuunta:
 - Ketjuuntuminen. pääomasijoittajavetoinen kasvu, investoinnit edellyttävät ennakoitavaa kysyntää
- Alueellinen jakauma:
 - Uusimaa ~35–40 % yrityksistä. > 45 % liikevaihdosta
- Muu Suomi:
 - palvelut usein sivutoimintoja, vähemmän skaalaa ja automatisointia

Tiivistykseeni: Markkina ei ole tasainen. Suuret ja kehittyneet toimijat ovat keskittyneet Uudellemaalle ja muutamille kasvukeskuksille. Jos hankintamallit eivät luo riittävästi kysyntää ja ennakoitavuutta, markkina ei laajene – se jää silloin harvojen toimijoiden varaan.

Tuusulan kunnan toimet diat 13-20

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Tuusulan kunnan toimenpiteitä varautumisen näkökulmasta

10.3.2025 – Kunnanhallitus § 86 Lausunto hallituksen hankintalain (8.1.2025) esitysluonnoksesta

- "Tuusulan kunta kannattaa lähtökohtaisesti toimivia markkinoita ja vapaan kilpailun edistämistä. Kunta suhtautuu torjuvasti kilpailua vääristäviin järjestelyihin markkinoilla, ovat ne sitten markkinatoimijoiden muodostamia kartelleja (hinta- ja tarjouskartellit) tai muuten kilpailua vääristäviä sidosyksikköjärjestelyjä."

28.4.2025 – Konsernijaosto § 17 Hankintalain in-house-yhtiöiden omistusosuutta koskeva muutosesitys, varautuminen ja toimenpiteet

- hallituksen esitysluonnos (8.1.2025) 10 % vähimmäisomistusvaatimus sidosyksiköissä
- Tuusulan kunnan nykyiset in-house-yhtiöt ja omistusosuudet
- konsernitason varautuminen ja toimenpiteet (omistukset, sopimukset, irtisanomiset, vaihtoehtoiset hankintamallit)
- kunnan tulee ryhtyä etupainotteisesti valmistelemaan kilpailutuksia; kilpailutukseen siirtymistä pidettiin legitimiinä ja hyväksyttävänä ratkaisuna, ei torjuttavana kehityssuuntana

10/2025 – kilpailutuksen valmistelu käynnistetty – Kick off tilaisuus

Omistajapolitiikka ja yhtiökohtaiset linjaukset valmisteltu syksyllä

15.12.2025 – Elinvoimajaosto §9 elinvoima ja markkinavaikutuksen näkökulma – lausunto kunnanhallitukselle

12.1.2026 – Kunnanhallitus § 10 teki tekniset tarkennukset ja päätti esittää linjaukset valtuuston hyväksyttäväksi

9.2.2026 – Kunnanvaltuusto §4 hyväksyi omistajapolitiikan

TUUSULA

Hankintalain uudistus - Mitkä ovat vaihtoehdot, kun omistus on alle 10 %:n omistusvaatimuksen?

Tuusulan kunnan valinta

- **Kh 10.3.2025 § 88** – toimivat markkinat ja vapaan kilpailun edistäminen
- **Konsernijaosto 28.4.2025 § 17** – etupainotteinen kilpailutusten valmistelu
- **Tuusulan In-house TAHE tilannekuva**
- Nykyinen palveluntuottaja, Tuusulan omistusosuus marginaalinen, omistus 1 osake, osuus 0,06075 %
- Tosiasiallinen määräysvalta olematon
- Nykyinen palveluntuottaja on varautunut muutokseen, mutta odottaa lain voimaantuloa

Määräysvallan puuttuessa, jokin seuraavista vaihtoehdoista on väistämättä valittava.

1. Otetaan palvelu omaksi toiminnaksi eli tuotetaan itse
2. Siirrytään markkinaehtoisen toimijan asiakkaaksi – kilpailutetaan
3. Tehdään sidosyksiköstä markkinaehtoinen toimija
4. Myydään sidosyksikkö markkinaehtoiselle toimijalle
5. Vähennetään sidosyksikön omistajien määrää lunastamalla osa omistajista ulos
6. Myydään / siirretään / pilkotaan liiketoiminta alle 10 omistajan yhteenliittymille sidosyksikköaseman säilyttämiseksi

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Tuusulan TAHE kilpailutus

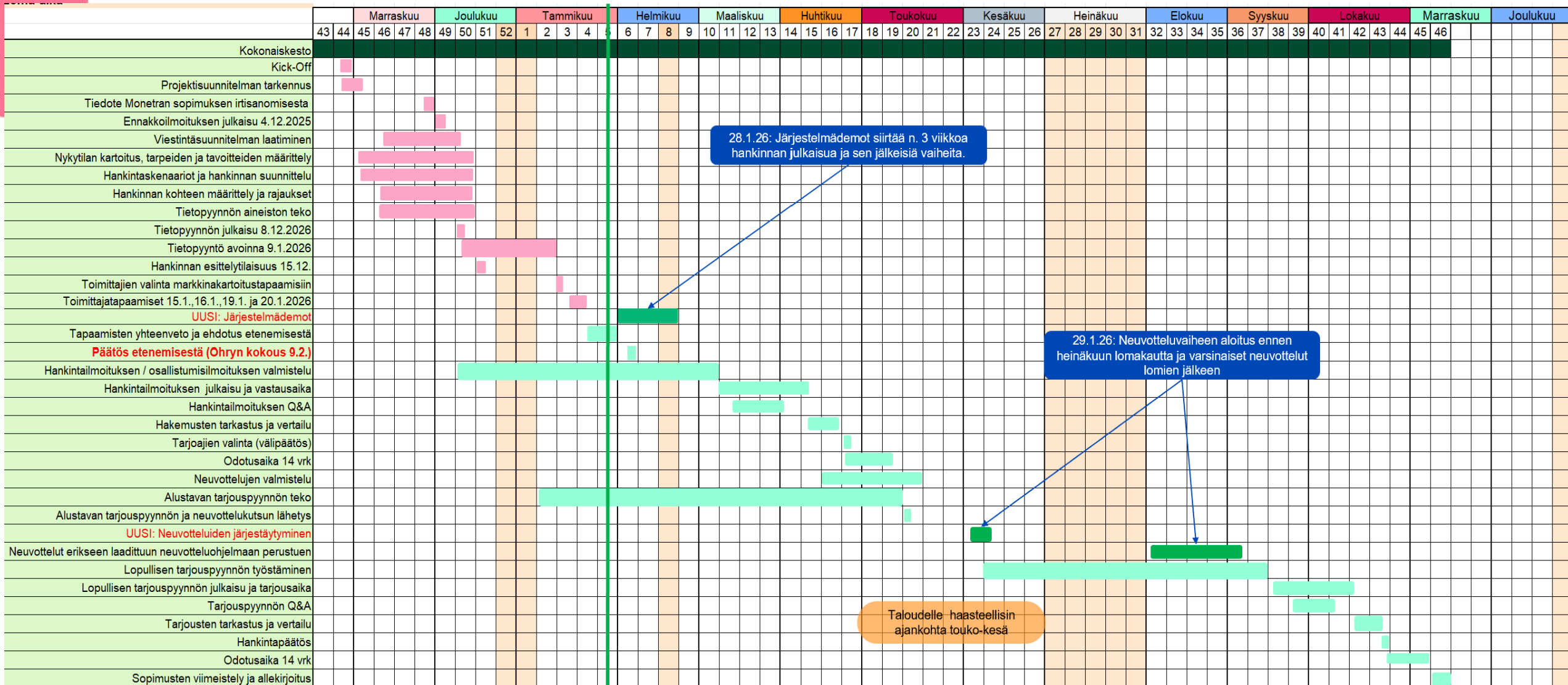
Miksi ylimmän johdon oltava mukana 100 %

- **Yhdessä tekemällä, yhteisellä viestillä ja tahtotilalla**
- **Yhteinen näkemys: mitä tarvitsemme ja mitä kohti mennään**
---> Kumppanuutta ja modernia automaatiota
- **Tieto kulkee molemmin puolin**
---> haasteet ja riskit johdon tietoon
---> se, mitä halutaan on kaikkien yhteinen näkemys
- **Johdon on oltava kärryillä mitä riskejä on missäkin vaiheessa**
- **Projektiryhmä tarvitsee etenemisessä johdon täyden tuen**
---> ylin johto mukana 100%
- **Ylin johto ohjausryhmässä, jolle projektiryhmä raportoi**

Tuusulan TAHE kilpailutus prosessin tilannekuva

- Joulukuu 2025
 - 4.12.2025 hankinnan ennakoilmoitus HILMA ilmoituskanavassa
 - 8.12.2025 kutsu markkinavuoropuheluun HILMA ilmoituskanavassa
 - 15.12.2025 markkinavuoropuhelutilaisuus
- Tammikuu 2026
 - kahdenkeskiset neuvottelut kaikkien neuvotteluita toivoneiden potentiaalisten tarjoajien kanssa 4 kpl
- Maalis-huhtikuu 2026
 - 6.3.2026 hankinnan osallistumispyynnön julkaisu HILMA ilmoituskanavassa
 - 8.4.2026 osallistumishakemuksen jätti 3 ehdokasta
 - 16.4.2026 hankinnan johtoryhmä päätti valita kaikki 3 ehdokasta
 - 20.4.2026 kansliapäällikön välipäätös: tarjousvaiheeseen Azets Insight Oy, Greenstep Oy ja Sarastia Oy
- Hankintavaihe: Neuvottelut elokuussa, lopullinen tarjouspyyntö syyskuu, hankintapäätös loka-marraskuu, sopimus marraskuu ja käyttöönotto vuonna 2027
- Tuotannon aloitus: Uusi palveluntuottaja aloittaa tuotannon 1.1.2028

Tuusulan kilpailutusprosessin aikataulu

28.1.26: Järjestelmädemot siirtää n. 3 viikkoa hankinnan julkaisua ja sen jälkeisiä vaiheita.

29.1.26: Neuvotteluvaiheen aloitus ennen heinäkuun lomakautta ja varsinaiset neuvottelut lomien jälkeen

Taloudelle haasteellisin ajankohta touko-kesä

Tuusulan kokemus TAHE markkinasta – signaali, mutta ei läpimurto

1. Markkinavuoropuhelun merkitys

Markkinavuoropuhelu kehittää markkinoita ja lisää tilaajan ja toimittajien ymmärrystä keskenään.

2. Osallistujien sitoutuminen

Kiinnostusta julkiseen asiakkuuteen on, mutta toimijat kaipaavat lisävarmuutta sitoutuakseen aktiivisesti.

3. Epävarmuus markkinassa

Toimijat ovat varovaisia sijoittamaan ja investoimaan epävarman sääntely- ja toimintaympäristön vuoksi.

Hankintalain uudistus avaa oven, markkinoille tullaan, jos on ennustettavuutta

Tuusulan kokemus TAHE markkinoiden tilannekuvasta

- Julkiseen TAHE-markkinaan tulo on liiketoimintaa koskeva päätös
- 10 kiinnostunutta, 4 osallistui dialogiin, 3 jätti osallistumishakemuksen
- Väite: Kunnat eivät ole valmiita – Kysymys: Ovatko markkinatoimijat?

Reflektio toteutuksen tilannekuvasta tähän mennessä

- Emme luoneet itse esteitä markkinalle tuloon ---> mahdollisuus tarjota myös ryhmittymänä
- Madalsimme kynnystä tulla markkinaan ---> liikevaihtovaatimus vähintään 8 Me, referenssivaatimuksissa hyväksyttiin myös yrityspuolen referenssit, soveltuvuusvaatimukset eivät olleet ylimitoitettut
- Markkinakartoitus ei ollut puutteellinen, osallistumishakemuksia jätti silti vain kolme

Kilpailullinen neuvottelumenettely:

- oikea menettely tilanteeseen, markkina on kapea toimijoita on vähän ja hankinta on poikkeuksellisen vaativa tai riskipitoinen
- HE 2/2026 mukaan: kahden (tai yhden) tarjoajan tilanteet ovat yleisiä
- Voimassa oleva hankintalaki edellyttää kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä: neuvotteluun kutsutaan riittävä määrä soveltuvia ehdokkaita, jos tällaisia on olemassa.

Riskinäkökulma

- Markkinan kehittymättömyys – keskeyttämismahdollisuus?
- Olisiko ollut mahdollista keskeyttää, jos ei riittävästi osallistumishakemuksia jättäneitä?

Mitä voidaan tehdä, jotta kuntien taloushallinnon ja HR-palkkapalvelujen hoitaminen olisi kiinnostava urakka tilitoimistoille ja kunnat saisivat kilpailukykyisiä tarjouksia?

1. Hyvin valmisteltu kilpailutus: varhainen markkinakartoitus
2. Hankinnan jakaminen osiin & vaihtoehdot: osatarjoukset / rinnakkaiset mallit (palvelukeskus vs. järjestelmät / ohjelmistot)
3. Realistiset kelpoisuus- ja vertailuperusteet: turhan kovat kynnykset (liikevaihto, henkilömäärä), pk-tarjoajat / uudet kuntamarkkinaan haluavat tarjoajat
4. Kannustimet ja riskienjako: palvelutasosanktiot ja kehitysbonukset; hallittu muutosmalli ja data-/käyttöoikeusehdot
5. Huoltovarmuus & tietoturva: selkeät, mutta suhteelliset vaatimukset (palvelun jatkuvuus, alihankintaketjun läpinäkyvyys, tietoturvaloukkausten hallinta)

Hankintadirektiivi- uudistuksen tilanne

Eeva-Riitta Högnäs, johtava juristi

**Reilu 10 vuotta
hankintadirektiivin
voimaantulosta**

**Sen tavoitteet:
yksinkertaistaminen
ja kilpailun
lisääminen**

Kilpailusta huolta raporteissa

Hankinnat kiinnostavat yrityksiä vähemmän

- Euroopan tilintarkastustuomioistuimelta [sapiskaa](#) joulukuussa 2023
- Lettan raportti huhtikuussa 2024 – Hankinnat sisämarkkinan työvälineenä
- Neuvoston päätelmät toukokuussa 2024
- Draghin raportti syyskuussa 2024 – Euroopan kilpailukyky

Toiveet ja tahdot lisääntyvät koko ajan

Von der Leyen komissaari Sejournéle:

"You will revise the Public Procurement Directives to help ensure security of supply for certain vital technologies, products and services, while simplifying the rules and reducing administrative burden. It should enable preference for European products for certain strategic sectors and technologies"

Keskustelut muutostarpeista

Yksi direktiivi?
Vai asetus?

Vähemmän
menettelyitä

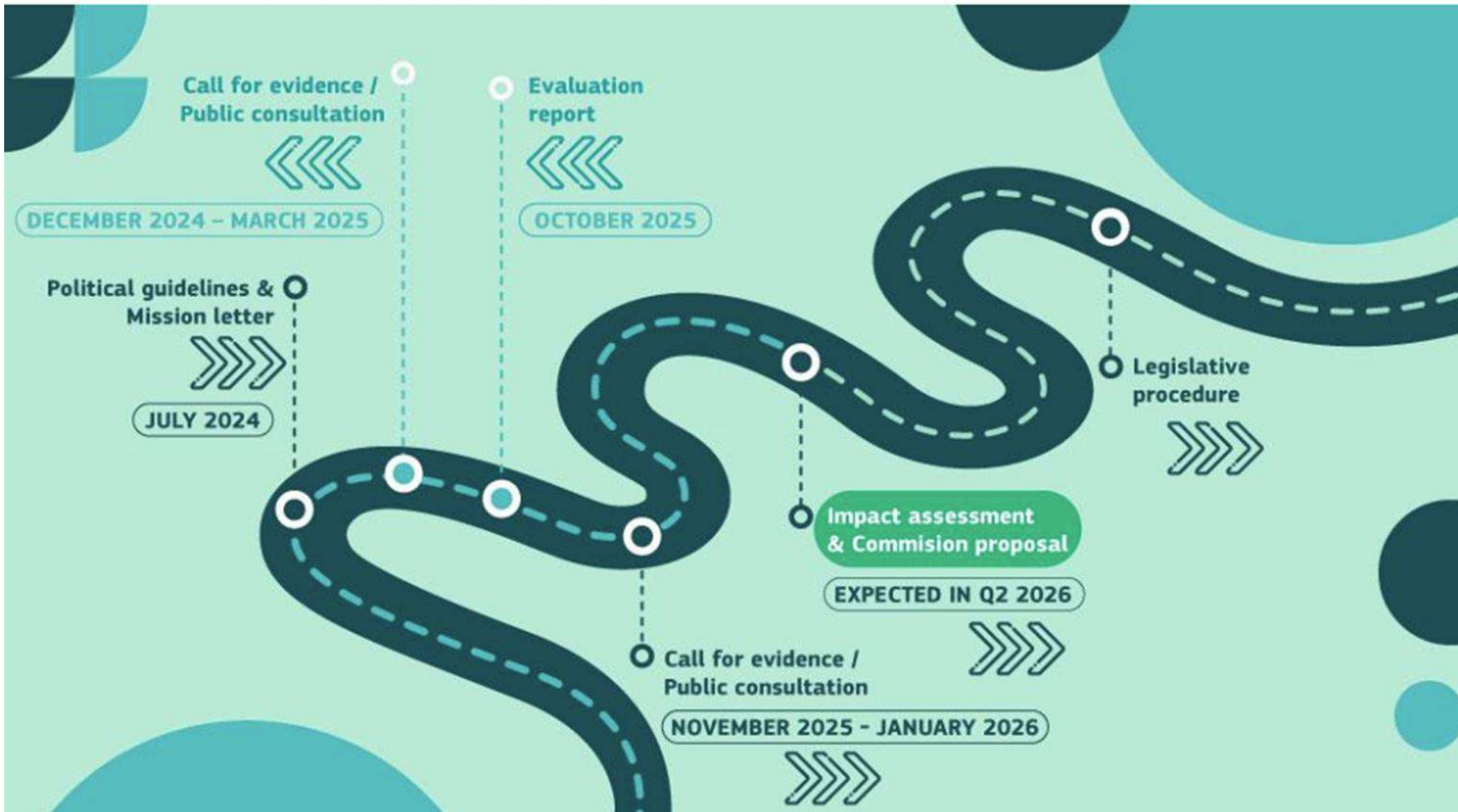
Periaatteiden
taloudellisuus /
tulos?

Mahdollistaa
horisontaaliset ja
huoltovarmuuden

Sektorilain-
säädännön
ongelma

Made with
Europe kriittisille
tuotteille

Markkina-
ymmärrys

Revision of the Public Procurement Directives | Public Buyers Community

Vaikutukset hankintatoimeen

- Markkinaymmärrykseen kannustusta hankintalain muutoksesta
 - Hankintalain muutoksessa painotusta markkinakartoitukseen
- Horisontaalisia tavoitteita on opiskeltava jo nyt
 - Huoltovarmuutta ei voi ohittaa
 - Ekologisen kestävyys tuote- ja sektorisääntelyä voimaan jatkuvasti
 - Sosiaaliseen kestävyteen insentiiviä työperäisen hyväksikäytön ja työllistämisen kautta
 - Innovatiivisuutta vaikutusperusteisilla hankinnoilla
- **Uhkana** sääntelyn, ja jopa digitalisaation, takapakki
 - Myös asetuksen joustavuuden puute
- **Mahdollisuus** sääntelyn yksinkertaistamisesta: lomakkeet, menettelyt, muutostilanteet
 - Tosin halvin hinta valintaperusteena saattaa kadota
- Epäselvää julkisyhteistyön kohtalo – tätä muokataan jo kansallisesti

JHNY

Markkinakartoituksen tekemisen hyvät käytännöt

Olli Jylhä, erityisasiantuntija

Kilpailun mahdollistaminen

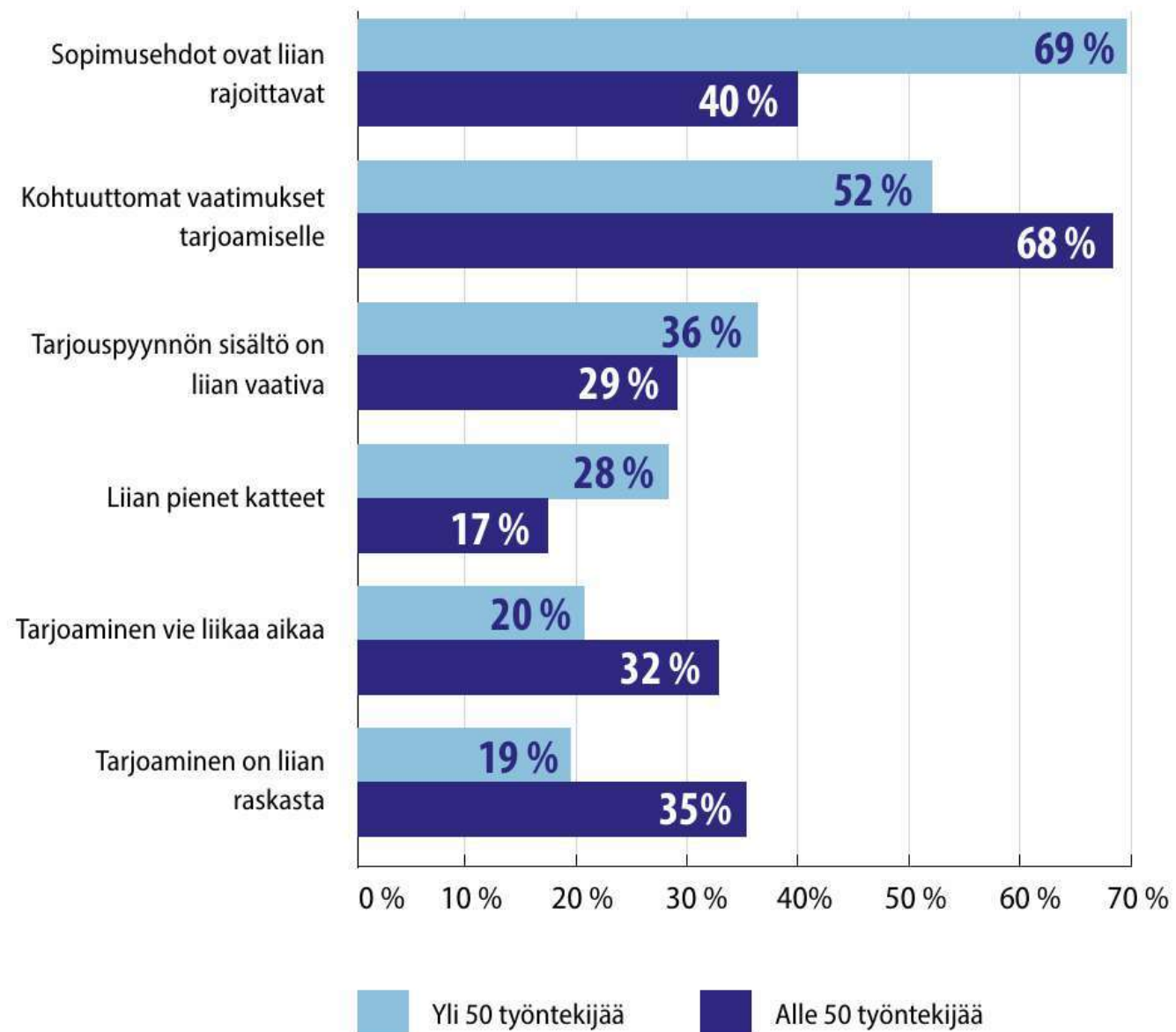
Kilpailun mahdollistaminen

- Mitkä tekijät estävät tarjousten jättämisen?
- Mitä tarjoajia markkinoilla on?
- Miten saada houkuteltua tarjoajat jättämään tarjous?

Suurimmat esteet tarjouksen jättämiselle

Organisaation vastaukset organisaation työntekijämäärän mukaan

Tarjoamista helpottavat tekijät

Virheiden metsästäminen ja sopivan laatutason etsintä

Virheiden metsästäminen ja laatutason etsintä

- Virheet ja epäselvyydet
- Onko laatutaso asetettu sopivaksi (ei liian korkealle tai matalalle)
- Onko tarjouspyyntö ymmärrettävä ja selkeä

Toteutusvaihtoehtojen kartoittaminen

Mitä markkinakartoituksessa selvitetään

- a) Pyydetään yleiskommentteja tarjouspyyntöön
- b) Pyydetään kommentteja tai käydään keskustelua yksittäisistä asiakohdista
- c) Pyydetään toteutusvaihtoehtoja ja käydään varhaisia keskusteluja toimintamallista

Markkinakartoituksen polku

Vaihe 1:
Kartoita
markkinoilla
olevat
vaihtoehdot

Vaihe 2:
Informoi
markkinoita
suunnitelmista

Vaihe 3:
Vuorovaikuta
kiinnostuneiden
kanssa

Vaihe 4:
Huomioi
tulokset
hankinnassasi

Mahdollinen
jälkikeskustelu

VAIHE 1: Kartoita markkinoilla olevat vaihtoehdot

- Perehdy toimittaja-markkinoilta saatavilla olevaan tiettyjä tuotteita ja palveluja koskevaan tietoon. Toimialaa ja liiketoimintaympäristöä koskevat käytännöt.
- Millaisia yrityksiä toimialalla operoi? Millaisia ovat toimialan yritysten keskeiset tunnuslukutiedot?
- Millaisia tuotteita tai palveluita toimialalla tarjotaan ja millaisia liiketoimintamalleja yritykset suosivat?
- Jos toimiala on vieras, selvitä keskeiset tiedot sen toiminnasta ja muutostekijöistä.
- Jos toimiala on tuttu, keskity hankinnan toteuttamiseen tarvittaviin tietoihin.
- Markkinoiden etukäteinen selvittäminen ei ole vaatimus markkinavuoropuhelulle. Hankintayksikkö voi ”hypätä” vaiheen yli

Markkinakartoituksen polku

VAIHE 2: Informoi markkinoita suunnitelmistasi

- Julkaisemalla markkinakartoitusilmoituksen pääset keskustelemaan kiinnostuneiden tarjoajien kanssa.
- Lainsäädäntö ei aseta vaatimuksia sille kuinka kartoitus tulee järjestää
 - Vahva suositus on että kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa julkaistaan Hilman markkinakartoitusilmoitus
 - Mitä haluamme alustavasti hankkia tai mitä päämäärää tavoittelemme hankinnoilla
 - B) tavoitteet markkinavuoropuhelulle
 - C) aseta aikataulu ja laske paljonko markkinavuoropuhelulle varataan aikaa

Markkinakartoituksen polku

Vaihe 1:
Kartoita
markkinoilla
olevat
vaihtoehdot

Vaihe 2:
Informoi
markkinoita
suunnitelmista

Vaihe 3:
Vuorovaikuta
kiinnostuneiden
kanssa

Vaihe 4:
Huomioi
tulokset
hankinnassasi

Tarjouspyyntöluonnos
tarjoajille ja/tai
tapaamiset

Laadi runko keskusteluille
Kerro hankinnan kohteesta ja
aikataulusta

Tavoitteena, että
markkinatoimija enemmän
äänessä

VAIHE 3: Vuorovaikuta kiinnostuneiden kanssa

- Suhtaudu avoimesti markkinoilta saatavaan tietoon esim. erilaisista ratkaisumalleista.
- Lähetä tarjouspyyntöluonnos tarjoajien kommentoitavaksi.
- Huomioi etäyhteysien kautta osallistuvat tarjoajat ja varmista, että tilaisuus voidaan toteuttaa tarvittaessa kokonaan etänä.
- Varmista tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu
- Jos materiaali lähetetään, lähetä esitetty materiaali kaikille kiinnostuneille.
- Muista ilmoittaa materiaalissa, että kyse on alustavasta materiaalista eikä se sido hankintayksikköä.
- Huomioi riskit liittyen tarjoajien väliseen kiellettyyn yhteistyöhön.

Markkinakartoituksen polku

Vaihe 1:
Kartoita
markkinoilla
olevat
vaihtoehdot

Vaihe 2:
Informoi
markkinoita
suunnitelmista

Vaihe 3:
Vuorovaikuta
kiinnostuneiden
kanssa

Vaihe 4:
Huomioi
tulokset
hankinnassasi

Kiitä osallistujia
Ilmoita, kun kisa on
auki

Mitä ehdotuksista mukaan
lopulliseen tarjouspyyntöön?
Onko "ujutuksia"?
Onhan tarjouspyyntö selkeä ja
yksiselitteinen?

VAIHE 4: Huomioi tulokset hankinnassasi

- Ota huomioon saamasi vastaukset ja muokkaa tarjouspyyntöasiakirjoja niiden perusteella.
- Lähetetyt ehdotukset pitää arvioida hankintayksikön tarpeisiin ja tavoitteisiin nähden.
- Miten ehdotetut muutokset sopimusehtoihin vaikuttavat, siirtyykö esimerkiksi riski merkittävässä määrin tarjoajalta hankintayksikölle.
- Arvioi, että tarjoajakentältä saadut ehdotukset eivät tarpeettomasti rajaa tarjoajien määrää tai pidä sisällään yksinoikeuteen viittavia kohtia (esim. tuotemerkit).
- Tarkista, että muutosten myötä asiat ovat tarjouspyyntömateriaalissa yhteen kertaan ja ristiriitoja sisällön suhteen ei ole.
- Muista tarjoajien tasapuolinen kohtelu: kukaan ei saa enemmän informaatiota kuin toinen, ketään ei syrjitä eikä suosita.
- Arvioi, onko tarpeen järjestää kartoituksesta lisäkierroksia
- Ilmoita osallistuneille markkinatoimijoille, kun lopullinen hankintailmoitus on julkaistu.

Markkinakartoituksen polku

Vaihe 1:
Kartoita
markkinoilla
olevat
vaihtoehdot

Vaihe 2:
Informoi
markkinoita
suunnitelmista

Vaihe 3:
Vuorovaikuta
kiinnostuneiden
kanssa

Vaihe 4:
Huomioi
tulokset
hankinnassasi

Mahdollinen jälkikeskustelu

Bonus: jälkikeskustelu

- Kilpailutuksen jälkeen tarjonneille tahoille tarjotaan mahdollisuutta keskustella hankinnasta tai antaa kirjallista palautetta
- Hyvä muistaa: Tarjoajat ovat hävinneet kisan ja palaute saattaa olla pettymyksen värittämää
- Hankintayksikön ei tule laajentaa päätöksen perusteluja tai poiketa pisteytyksestä
- Mahdollisuus saada palautetta seuraaviin kisoihin ja jossain tapauksissa vähentää valituksen riskiä

Markkinavuoropuhelut tulkkauspalveluhankinnoiss a

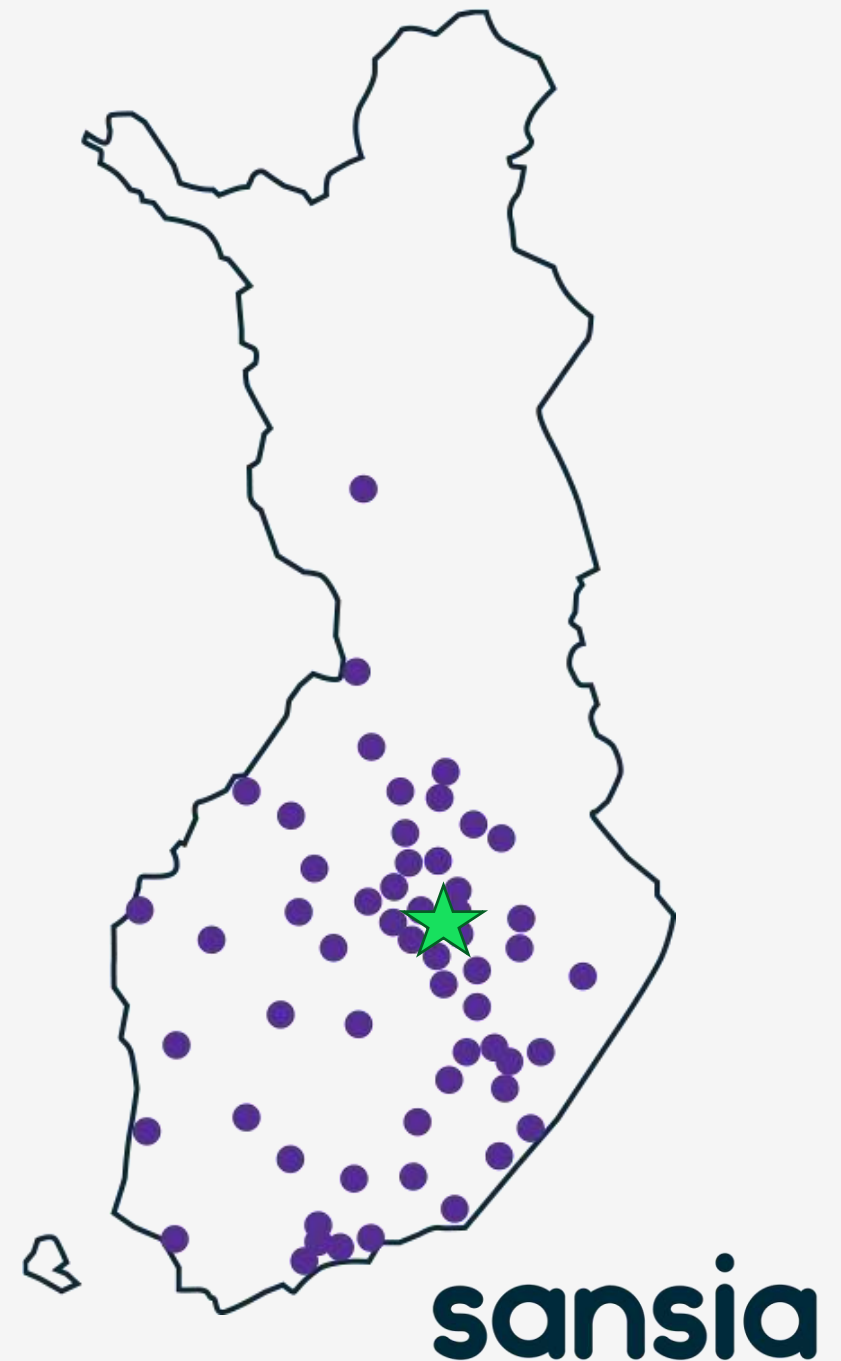
JHNY vuosiseminaari 5.5.2026
Kerttu Varvia, erityisasiantuntija

sansia

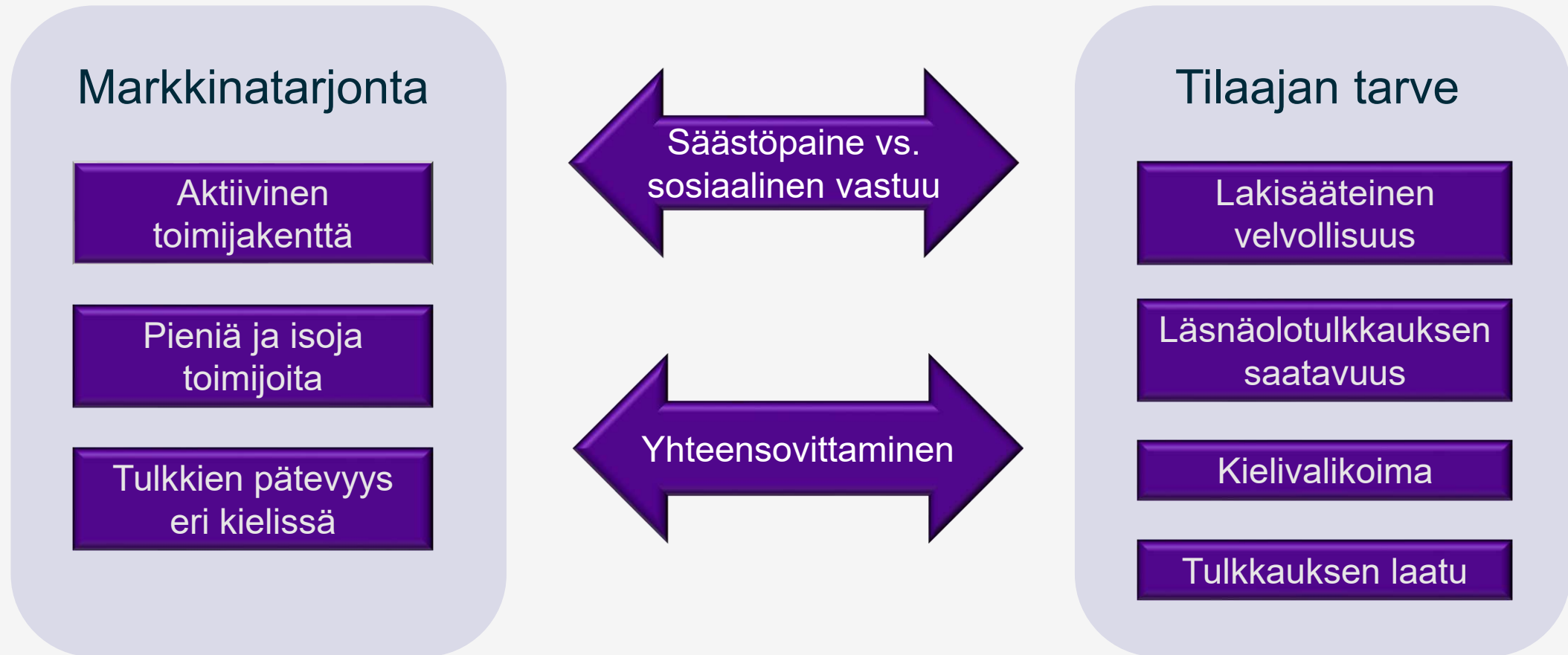

Sansia Oy

- Julkisomisteinen hankintayhtiö ja hankintalain tarkoittama yhteishankintayksikkö
- Kuopion kaupunki ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri perustivat 2011, aiemmin tunnettiin IS-Hankinta Oy:n nimellä
- Omistaja-asiakkaina 164 kuntaa, hyvinvointialuetta, energiayhtiötä ja muuta julkisyhteisöä
- Toimisto Kuopiossa
- Keskitymme kynnyksarvot ylittäviin hankintoihin

Mistä tulkkaukspalveluhankinnoissa keskustellaan?

Kolme hankintaa, kolme markkinavuoropuheluesimerkkiä

CASE 1

Hilma-ilmoitus

Toimittajakohtaiset
keskustelut

Valmiit varattavat ajat,
ilmoittautuminen webropol

Täsmäkysymykset

Ei asiakirjakomentointia

CASE 2

Hilma-ilmoitus

Yhteinen keskustelu

Valmis aika,
ilmoittautuminen sähköposti

Palvelukuvausluonnos

Asiakirjakomentointia
myöhemmin

CASE 3

Sähköpostikutsu

Yhteinen keskustelu

Valmis aika,
ilmoittautuminen sähköposti

Hankinta-asiakirjaluonnokset

Asiakirjakomentointia
myöhemmin

Mitä opimme?

Vuoropuhelun ajankohta
vs. valmistelun vaihe

Mieti tärkeimmät
keskustelunaiheet

Varaa riittävästi aikaa

Täydennä
vuoropuheluita
asiakirjakommentoinnilla

Yhteinen keskustelu voi
myös toimia

Yhdessä kohti onnistuneita hankintoja!

www.sansia.fi

<https://www.linkedin.com/company/sansia-oy>

kerttu.varvia@sansia.fi

www.linkedin.com/in/kerttu-varvia

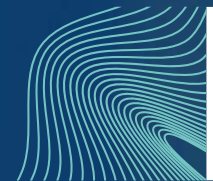

Hankintatietovaranto- hanke

JHNY:n vuosiseminaari 5.5.2026

Juho Savonen, hankejohtaja, Valtiokonttori
Eeva Penttilä, kehittämisspäälikkö, Valtiokonttori

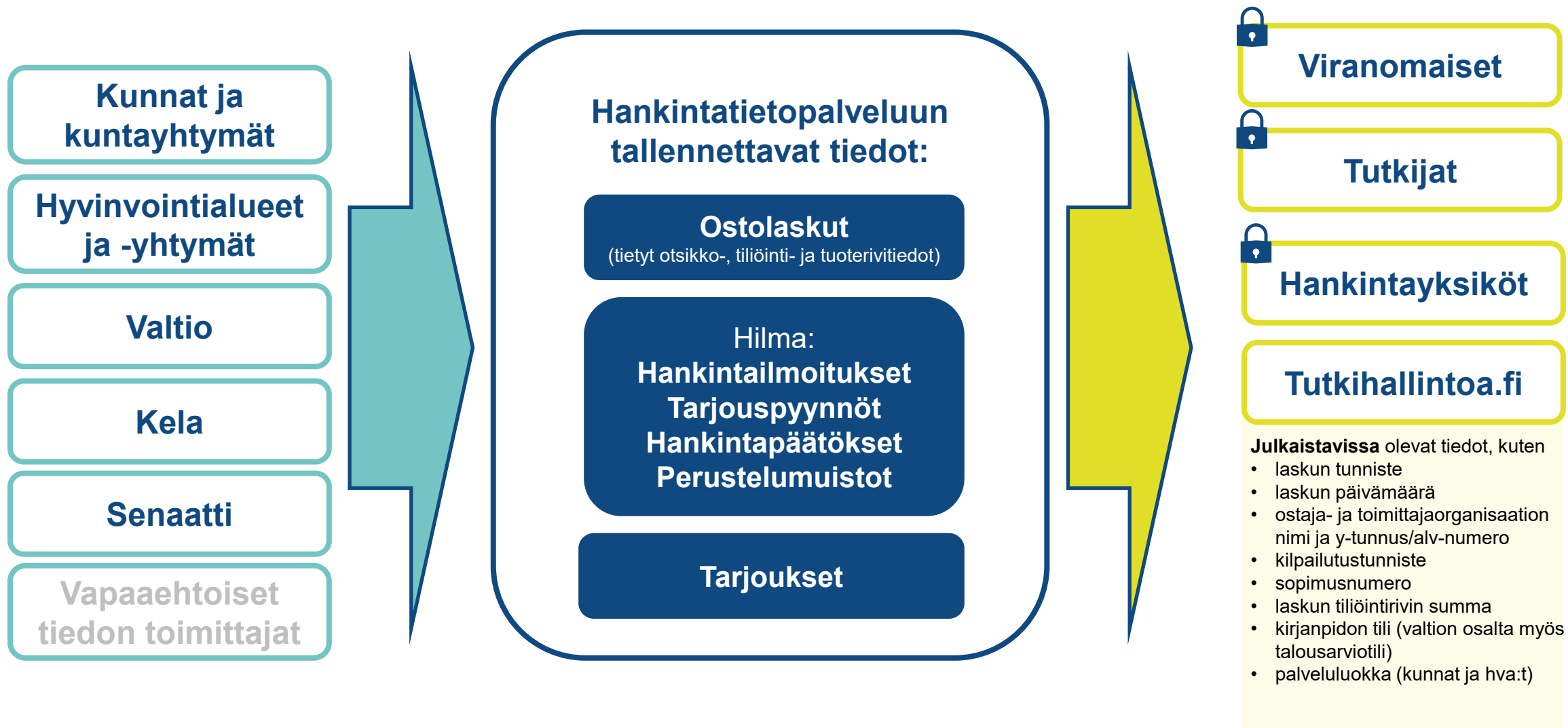

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Mistä kyse?

- Hallitusohjelmaan perustuva hanke, jossa kehitetään ja kootaan tietopohja julkisten hankintojen kansallisen tietojohdamisen mahdollistamiseksi
- Tavoitteena edistää
 - parhaiden käytäntöjen leviämistä hankintayksiköiden välillä,
 - edistää tutkimusta,
 - parantaa lainvalmistelun edellytyksiä,
 - vahvistaa hankintojen valvontaa ja
 - tarjota yrityksille lisää tietoa julkisista hankinnoista

Hankintatietovaranto kokoaa tiedot yhteen

Milloin?

- Hankintatietovarantoa koskevan hallituksen esityksen lausuntokierros päättyi 9.1.2026.
- Hyvinvointialueiden ostolaskutaksonomian lausuntokierros päättyi 30.4.2026
- Tavoitteena on, että hallituksen esitys annettaisiin **eduskunnalle viikolla 18 =>22.**

...

- **1.X.2026** - Lain voimaatulo
- **1.1.2027** - Valtion virastojen ja laitosten ostolaskutietojen raportointi alkaa
- **1.10.2027** - Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien ostolaskut
- **1.1.2028** - Kuntien, kuntayhtymien, Senaatin, Kelan (osittain) ostolaskut
- **1.1.2029** - Vapaaehtoinen tietojen toimittaminen

Aiempi esitys

VM arvioi uuden esittelyajankohdan vaikutusta siirtymäaikoihin

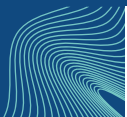
HE-valmistelu

- Hallituksen esitykseen on tehty useita muutoksia 9.1.2026 päättyneen lausuntokierroksen pohjalta.
- Esim. turvallisuuteen ja tietojen julkaisuun liittyviin huoliin on esitetty ratkaisuja
 - Valtiokonttorin tueksi asetettava turvallisuustyöryhmä
 - Laajennettu harkintavalta ostolaskutietojen toimittamatta jättämiseksi
 - Valtiokonttorin julkaisu tehtävä muuttunut muotoon ”voi julkaista”
- Tarjouspyyntöasiakirjoja koskeva rekisteröitymisen kieltävä pykäläehdotus poistettu
- Em. siirtymäaikojen uudelleenarviointi esityksen alustavan voimaantuloajankohdan siirtyessä

Opit kuntaorganisaatioiden pilotista

5.5.2026

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Suunnitelmista käytäntöön – oppeja pilotoinnista

- Mukana **seitsemän pilottiorganisaatiota** ja heidän palveluntuottajansa, eli yhteensä 18 organisaatiota.
- Tavoitteena oli selvittää:
 - tekninen kyvykkyys, ”päästä päähän”
 - muutoksen laajuus pilottiorganisaatioissa ja palveluntuottajilla
 - työmäärä ja muutuskustannukset
- Pilotoinnissa toimitettiin aitoja ostolaskutietoja 2–3 kuukaudelta. Aineistossa
 - 61 151 aitoa ostolaskua, kokonaissumma n. 311,4 milj. €
 - 134 744 tiliöintiriviä ja 1,94 miljoonaa tuoteriviä

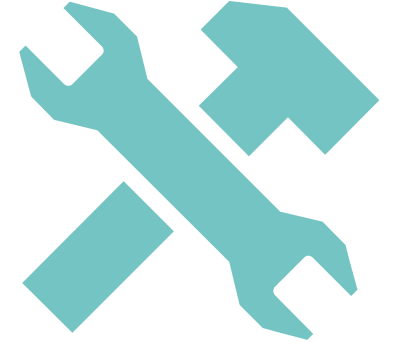
[Loppuraporttiin >>](#)

Pilotointiin osallistuneet organisaatiot

Pilotti	Järjestelmä	Toimittaja	Palvelukeskus	Muut
Espoon kaupunki	Oracle Fusion Erp	Oracle	ei	Attido, Digia, SC Software
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä Kirkkonummen kunta	Unit4 ERP	Abilita	ei	
Kokemäen kaupunki	DataCycle360	CGI	Sarastia Oy	
Merikarvian kunta	eFina	Administer	Kuntalaskenta Oy	
Mikkelin kaupunki	Pro Economica Premium	CGI	ei	
Orimattilan kaupunki	Basware P2P	Basware	Meidän IT ja talous Oy	Visma Aquila
	Raindance	CGI	Provincia Oy	

Lisäksi prosesseja ja muutostarpeita käytiin läpi erillisissä työpajoissa Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueiden kanssa. [Ks. työpajojen yhteenvedot >](#)

Poimintoja järjestelmämuutoksista

- Tietojen rikastamista muista lähteistä, automaatioääntöjä
 - kääntötaulut: organisaation oma tilikartta → AURA-tilikartta
 - palveluluokkien päättely automaattisten sääntöjen avulla
- Laskusanomalta uusia kenttiä näkyviin ostolaskujärjestelmän puolelle
 - esim. uusi kilpailutustunnus, salassapito-/turvakoodi, alustavan taksonomian mukaiset tuoterivitiedot
- Taksonomian mukaisten tietojen poiminta raportoitavaan aineistoon (esim. CSV, XBRL)
- Moni organisaatio otti käyttöön uusia rajapintaratkaisuja ja/tai integraatioita
 - esim. kilpailutustunnisteen tuominen suoraan Hilman rajapinnasta, integraatioita oman organisaation järjestelmien välillä
- Suurimmat muutokset teki Espoo, joka tavoittelee korkeaa automaatioastetta ja kehittää samalla prosessejaan laajemminkin. He aikovat jatkaa testaamista vielä pilotoinnin jälkeen ja käyttää Valtiokonttorin testiympäristöä oman toimintansa kehittämisen tukena.

Prosessimuutoksia

Pilottiorganisaatioiden arvioiden mukaan prosessimuutoksissa korostuu

- toimittajien ohjeistaminen (kilpailutustunniste, salassapitomerkintä)
- asiatarkastajien perehdytys
- hallinnon asiakkaita koskevien henkilötietojen poistaminen ennen aineiston raportointia

Vinkki: Osa piloteista tavoittelee laajaa automaatiota, esimerkiksi tuottamalla kilpailutustunnisteet aineistoon Hilma-rajapinnasta ja salassapitomerkinnot esim. tilauksilta. Samoin henkilötietojen poistoon on osassa pilottiorganisaatioista kehitetty automatiikkaa.

Kustannuksista

- Pilottiorganisaatioilla **järjestelmien teknisten kehityskulujen** keskiarvo oli n. 32 500 €.
 - Lukema perustuu pilottiorganisaatioiden loppuraporteissaan kertomiin kustannuksiin ja liitteenä olleisiin ostopalvelulaskuihin.
- Pilottiorganisaatiot arvioivat väliraporteissaan myös **jatkuvan raportoinnin kustannuksia** (laskujen asiatarkastus, raportointi, mahdolliset tekniset muutokset).
 - Arviot vaihtelevat suuresti:
 - Alhaisimmat arviot jatkuvasta työmäärästä antoi **neljä** pilottiorganisaatiota (1-3 htp/kk).
 - **Yksi** pilotti arvio työmäärän olevan noin 8 htp/kk.
 - Merkittävästi korkeimmat arviot antoi **kaksi** organisaatiota, 50-133 htp/kk.
 - Korkeisiin työmääräarvioihin vaikuttaa vastausten perusteella eniten ostolaskutietojen tarkistus ja manuaaliset tietojen korjaukset (kilpailutustunniste, henkilötiedot, salassapitomerkintä), jos tähän ei ole löydetty automatisointikeinoja.

Poimintoja valtion organisaatioiden näkökulmasta

- Valtion organisaatioiden ostolaskutiedot toimitetaan pääosin keskitetysti Palkeiden ylläpitämästä yhteisestä **Handi-järjestelmästä** Valtiokonttorille. Handiin toteutetaan uusi kilpailutustunniste ja salassapitomerkintä.
 - Kilpailutustunnisteen ja salassapitomerkinän voi jatkossa merkitä sopimuksen tekniselle kansilehdelle tai Handi-tilaukselle, josta merkinnät periytyvät sopimukseen/tilaukseen kohdistuville laskuille. Salassapitomerkintää voi muuttaa myös asiatarkastusvaiheessa.
 - Ostolaskutiedot välitetään Valtiokonttorille Valtorin VIA-liittymän kautta. VIA:lle rakennetaan ratkaisu, joka rajaa toimitettavia tietoja mm. salassapitomerkintöjen perusteella.
- Handin sopimusten tekniset kansilehdet päivitetään vuodenvaihteessa. Samassa yhteydessä niihin voidaan lisätä viraston pyynnöstä mahdollinen kilpailutustunnus ja/tai salassapitomerkintä.
- Valtion **ohjeiden** päivittäminen käynnissä (Valtiokonttori/Palkeet).

Mitä ostolaskutietoja olisi tarkoitus kerätä ja julkaista?

Hankintatietovarantoon tallennettavat ostolaskutiedot

Otsikkotiedot:

- Hankintayksikön nimi, y-tunnus (+ **kunnan** liikelaitoksen tai taseyksikön HTOLB-tunnus)
- Toimittajan nimi, y-tunnus, ALV-numero, maatunnus
- Laskun tunniste
- Tositepäivä
- Bruttosumma, valuutta, vaihtokurssi, valuuttasumma, ALV summa, nettosumma
- Kilpailutustunniste, sopimusnumero
- Turvakoodi (**valtiolta** myös lukkotieto)

Toimitettava tietosisältö määritellään kuntia ja hyvinvointialueita koskien VM:n **asetuksella** ja valtiota, Kelaa sekä Senaattia koskien Valtiokonttorin **määräyksellä**.

Tiliöintirivitiedot:

- AURA-tilikartan mukainen kirjanpidon tilinumero (**kunnat, hva:t**)
- Liikekirjanpidon tili, talousarviokirjanpidon tili (**valtio**)
- Valtuus, toiminto, käyttöomaisuustieto (**valtio**)
- Tiliöintisumma
- ALV-koodi, ALV-kanta

Tuoterivitiedot (*hankintatietovarannossa salassa pidettäviä*):

- Toimittajan tuotenumero
- EAN-koodi
- Tuotteen tai palvelun nimi
- Yksiköiden lukumäärä, yksikkö
- Veroton yksikköhinta, veroton yksikköhinta alennuksen jälkeen, veroton tuoterivin kokonaishinta
- ALV-koodi, ALV-kanta

Julkaistavissa olevat ostolaskutiedot

Luonnos

Otsikkotiedot:

- Hankintayksikön nimi, y-tunnus
- Toimittajan nimi, y-tunnus
- Laskun tunniste
- Tositepäivä
- Valuutta
- Nettosumma
- Kilpailutustunniste, sopimusnumero

Tiliöintirivitiedot:

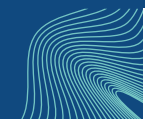
- Palveluluokka (kunnat, hva:t)
- Kirjanpidon tili (valtion osalta myös talousarviokirjanpidon tili)
- Tiliöintisumma
- ALV-koodi, ALV-kanta

HUOM. Julkaistavissa olevia tietoja rajoitetaan hankintayksikön lisäämien salassapitomerkkien perusteella.

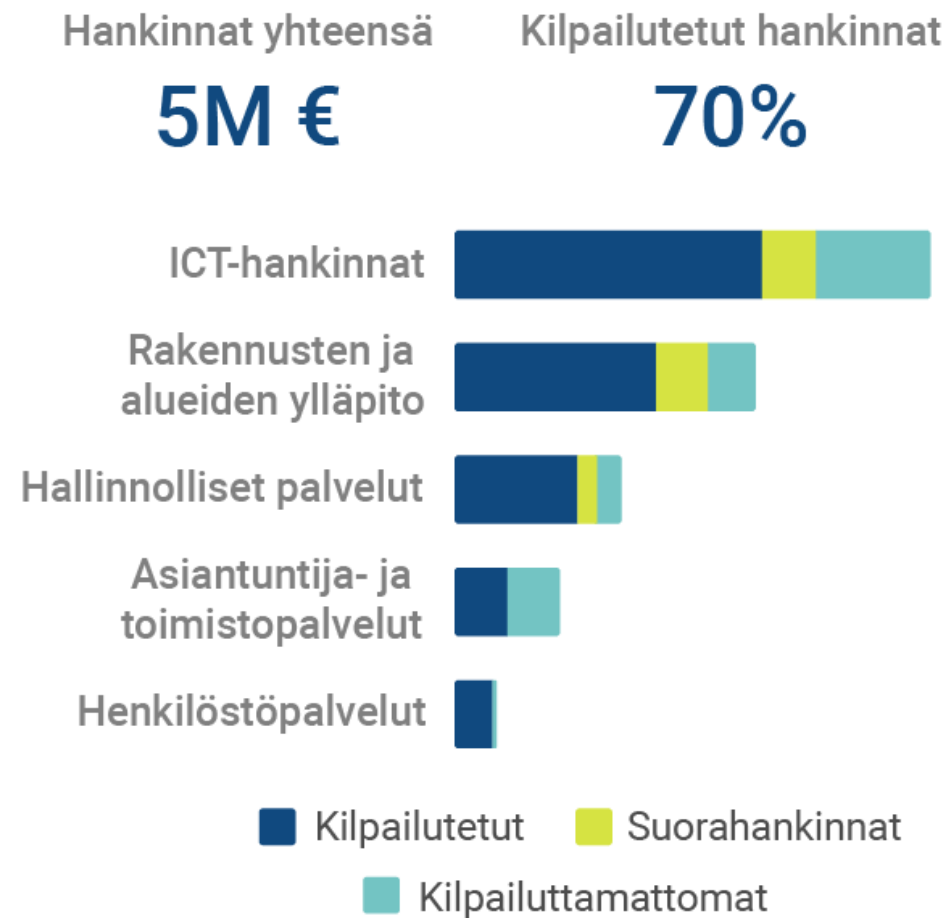
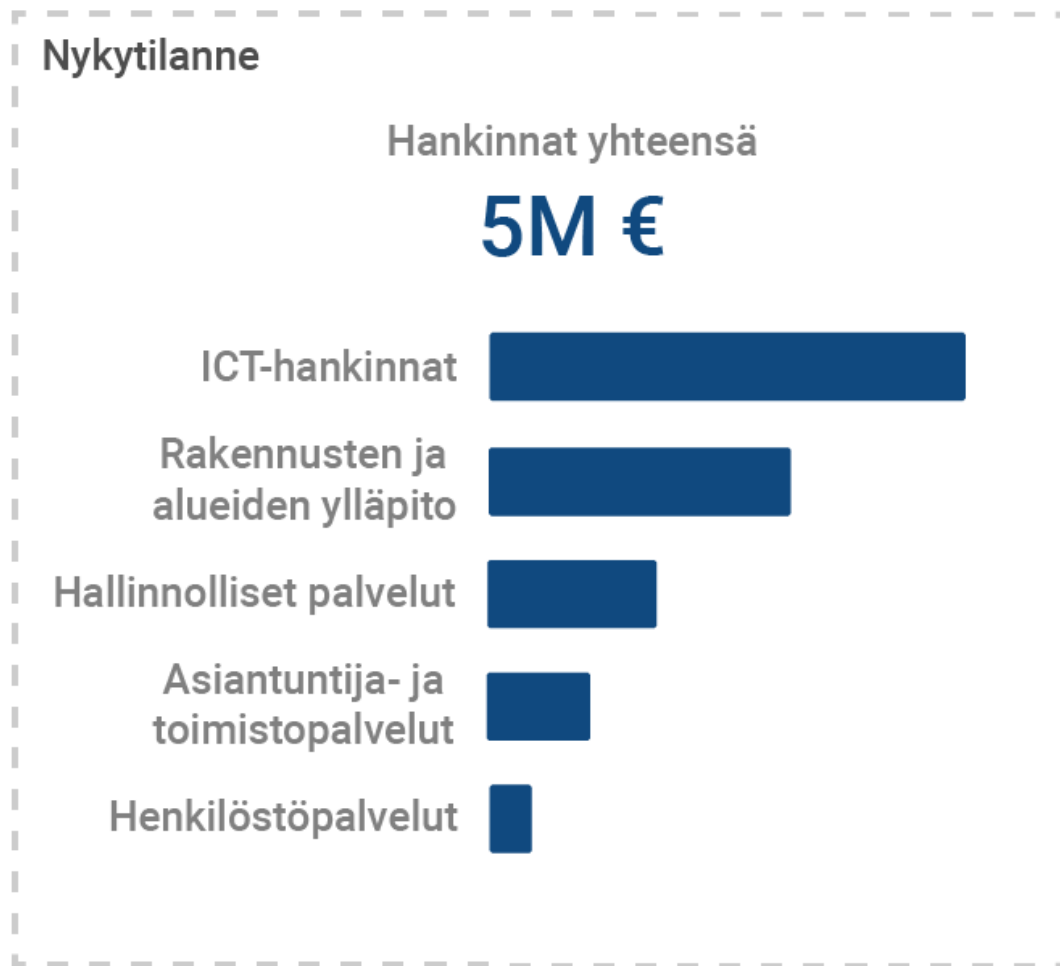

Tiedon hyödyntäminen

5.5.2026

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Potentiaallinen markkina

Ilmoitetut hankinnat

Kilpailutustunnuksettomat

Sidosyksikköhankinnat

Tällä välilehdellä voidaan tarkastella kilpailutettuja tai suoraan hankintoina tehtyjen sopimusten käyttöä ja päättymistä. Päättävällä sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, joka on päättymässä seuraavan 12 kuukauden aikana tai sopimuksen arvosta on jäljellä alle 10%

Vuosi: 2025
Hankintayksikkö: All
Sopimuksen arvo: All
Hankintakategoria: All
CPV-pääloukka: All
Hankintayksikön sijainti: All

Päätyvät sopimukset ja sopimuksen käytön seuranta

Hankintayksikkö	Kilpailutuksen nimi	Sopimuksen arvo	Käytetty tähän mennessä	Sopimuksesta jäljellä	Sopimuksen alkamispäivämäärä	Umpeutumispäivämäärä
Valtiokonttori	Kilpailutuksen nimi 1	3,161,568 €	8,706 €	3,152,862 €	9/19/2024	19.9.2026
Valtiokonttori	Kilpailutuksen nimi 10	4,117,669 €	21,157 €	4,096,512 €	10/1/2022	Toistaiseksi voimassa oleva
Ruoveden kunta	Kilpailutuksen nimi 101	3,243,675 €	18,261 €	3,225,414 €	12/31/2020	30.12.2025
Ruoveden kunta	Kilpailutuksen nimi 102	637,069 €	17,597 €	619,472 €	11/22/2024	22.11.2027
Ruoveden kunta	Kilpailutuksen nimi 103	545,980 €	22,876 €	523,104 €	10/1/2022	30.9.2026
Ruoveden kunta	Kilpailutuksen nimi 104	2,704,280 €	18,537 €	2,685,743 €	11/22/2024	Toistaiseksi voimassa oleva
Ruoveden kunta	Kilpailutuksen nimi 105	1,999,495 €	32,480 €	1,967,015 €	8/4/2024	Toistaiseksi voimassa oleva

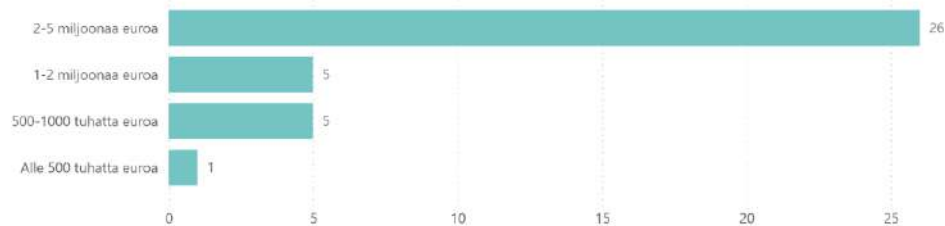
Katso kaikki kilpailutetut sopimukset

5.5.2026

Päätyvien sopimusten lukumäärä

35

Päätyvien sopimusten lukumäärä sopimusten arvoittain

Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten lukumäärä

16

Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset luokiteltuna sopimuksen alkamisajankohdan mukaan

Sopimukset, joihin on tullut ostolaskuja viimeisen vuoden aikana

Tiedot ovat keinotekoisia eivätkä kuvaa todellisia lukuja

Hintatiedot – kansallinen näkökulma

NYKYTILA

Osasta hankintoja kertyy rakenteista tarjoustietoa, jota voidaan käyttää hintoihin liittyviin analyyseihin

Käytännössä analyyseja tehdään **tarjousten vertailuhintojen** avulla

- Suhteellinen hinta
- Hintamarginaali

Ei havaita ✘

Toteutunutta hintaa

Kilpailuttamatonta hintaa

Sopimuskauden aikaisia muutoksia

TAVOITE

Osasta hankintoja kertyy rakenteista tarjoustietoa, jota voidaan käyttää hintoihin liittyviin analyyseihin

Ostolaskujen

- tiliöintirivien summa yhdessä kilpailutustunnisteen kanssa kertoo **sopimuksen euromääräisen käytön**.
- tuoterivitiedot kertovat **toteutuneet yksikköhinnat**.

Jatkossa siis mahdollista arvioida ✓

- Sopimuksen euromääräistä käyttöä eli ennakoitun arvon / vertailuhinnan ”toteutumista”
- Kilpailuttamisen vaikutusta suhteessa kilpailuttamattomaan
- Sopimuskauden aikaisia muutoksia, esim. polkuhinnoittelun jälkeinen lisämyynti tai hinnan korotukset

Ole yhteydessä!

Juho Savonen
Eeva Penttilä

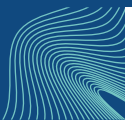
Valtiokonttori

hankintatietovaranto@valtiokonttori.fi

Lisätietoa verkossa:

valtiokonttori.fi/hankintatietovaranto

vm.fi/kansallinen-julkisten-hankintojen-tietovaranto

Pilottiorganisaation kokemukset hankintatietovarannosta
Orimattilan kaupunki

ORIMATTILA

Etäisyyksiä Orimattilasta

HELSINKI	93 km • 1h 15 min
LAHTI	22 km • 24 min
TAMPERE	145 km • 2 h
HÄMEENLINNA	98 km • 1h 15 min

Orimattilan kaupunki

- 31.12.2025 Orimattilassa oli 15 576 asukasta
- Kaupungilla henkilöstöä 492

TULOSLASKELMA

	TP 2025	TP 2024
	1000 Eur	1000 Eur
Ulkoiset tuotot ja kulut		
Toimintatuotot	6 864	10 631
Valmistus omaan käyttöön	81	53
Toimintakulut	-48 289	-49 856
Toimintakate	-41 344	-39 172
Verotulot	34 750	34 384
Valtionosuudet	13 135	11 450
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	585	801
Muut rahoitustuotot	1 830	2 104
Korkokulut	-948	-1 142
Muut rahoituskulut	-2	-4
Vuosikate	8 007	8 420
Poistot ja arvonalentumiset	-6 619	-8 430
Tilikauden tulos	1 388	-10
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	211	-2 863
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0	3 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 599	127

Orimattilan kaupungin taloushallinto

- Talous- ja henkilöstöhallinto on ulkoistettu Provincia Oy:lle (seudullisesti omistettu yhtiö)
 - Kaupunki asiatarkastaa, tiliöi ja hyväksyy laskut
 - Provincia vastaa ostolaskujen viennistä järjestelmään (Raindance) ja ostoreskontrasta
 - Ostolaskujen käsittely tapahtuu Raindance-järjestelmässä (CGI:n tuote)
- Ostolaskuja käsitellään noin 10 000 kpl vuodessa noin 900 eri toimittajalta
- Kaupungilla laskujen asiatarkastaa noin 40 henkilöä ja tiliöi noin 20 henkilöä
- Ostolaskujen kiertoa automatisoitu kiertokoodilla, jolla ostolaskut siirtyvät automaattisesti laskujen asiatarkastajille ilman että Provincia käsittelee ostolaskua manuaalisesti järjestelmässä

Pilotin toteutus

- Ostolaskujen pilotissa piti toimittaa Valtiokonttorille aineistoa, missä laskulla oikeassa kentässä:
 - Sopimustunnus
 - Kilpailutustunnus
 - Mahdollinen salassapitomerkintä
- Kaupunki pyysi neljää valittua toimittajaa lisäämään kilpailutustunnuksen laskuille
 - Toimittajat valittu siitä joukosta, mitkä ovat lisänneet sopimustunnuksen oikealle kohdalle laskulle omaehtoisesti
 - Kysytty näiltä toimittajilta mahdollisuutta lisätä kilpailutustunnuksen lisäämistä
 - Salassapitomerkintää ei ollut valituilla toimittajilla mahdollista lisätä

Ostolaskutietojen järjestelmät

CGI

CGI Laskuhotelli

- Sähköisten ostolaskujen välitys (Finvoice 3.0)
- Toimittajaportaali
- Ostolaskujen skannauspalvelu

- Ostolaskujen kierrätys
- Ostoreskontra

Hankintatietovarannon raportoitavien tietojen koostaminen

- 1** Verkkolaskujen vastaanotto ja välitys Finvoice3.0 muodossa
Toimittajaportaaliin syötettyjen laskujen välitys
Skannattujen paperilaskujen välitys
- 2** Finvoice3.0 verkkolaskujen tallentaminen erilliseen tietokantaan OTU aineistoa varten
- 3** Tietojen automaattinen sisäänluku Finvoice3.0 aineistolta
Laskun tietojen täydentäminen tietojen periyttämisellä esim. toimittajan olemassa olevista tiedoista
Laskun tietojen täydentäminen manuaalisesti

Havainnot ja ostolaskujen käsittelyyn vaatimusten mukaisesti

- Ostolaskujen toimittajilla hankaluuksia lisätä oikea koodi oikeaan Finvoice-kenttään. Joillakin toimittajilla hankaluuksia jos eri laskuilla pitää olla eri koodit samassa kentässä
 - ⇒ Mikäli koodi ei ole oikeassa muodossa oikeassa kentässä, pitäisi tämä manuaalisesti korjata ostolaskun käsittelyvaiheessa
- Ostolaskujen käsittelijöiden (asiatarkastajan ja/tai tiliöijän) tulisi tarkistaa oikeat koodit (sopimustunnus, kilpailutustunnus ja mahdollinen salassapitomerkintä) kun käsittelee ostolaskua. Tämä edellyttää koodien ylläpito yhteisessä paikassa ja koodien päivitystä
 - ⇒ Lisää ostolaskujen käsittelyyn käytettävää aikaa
 - ⇒ Vaatii aikaa koodien ylläpitämiseen ja päivittämiseen
 - ⇒ Useamman henkilön pitää päästä muuttamaan laskun perustietoja (tositepäivä, eräpäivä, laskun summa, kilpailutuksen tunnus), mikä mahdollistaa inhimillisen virheen muuttua laskulta muitakin tietoja

Teknisiä haasteita

Laskuaineiston muoto

- Laskut ei välttämättä liiku Finvoice3.0 muodossa koko putken läpi
 - Kaikki toimittajat eivät välttämättä ole vielä kyvykkäitä toimittamaan Finvoice3.0 muotoa
 - Voi tulla myös paperilaskuja

Laskujen käsittely

- Ostolaskuilla edellytettäviä tietoja ei voida asettaa pakolliseksi, esim. kilpailutustunnus. Mikäli koodi ei ole oikeassa muodossa, johtaa se virhetilanteen laskun sisäänluvussa järjestelmään ja lisää manuaalista työtä laskun käsittelyssä. Tavoitteena on laskujen käsittelyssä automaation lisäämiseen.

JHNY

Ajankohtaista oikeuskäytäntöä

Tatu Kärhä, juristi & Anniina Ahto, koordinaattori

JHNY vuosiseminaari 5.5.2026

Tuoreita oikeuskäytännön teemoja

- Hankinta-asiakirjojen muuttaminen kesken hankintamenettelyn
- Tarjouksen täsmentäminen
- KHO:n ratkaisu tarjouspyynnön epäselvyydestä
- Muita mielenkiintoisia ratkaisuja markkinaoikeudesta ja Euroopan unionin tuomioistuimesta

Hankinta-asiakirjojen muuttaminen kesken hankintamenettelyyn

MAO:159/2026 - Tausta

- Raitiovaunujen sekä niihin liittyvien tuotteiden ja palveluiden hankinta
- Asiassa oli kyse siitä, oliko hankintayksikkö muuttanut hankintasäännösten vastaisesti hankinta-asiakirjojen ehtoja hankintamenettelyn aikana
- Alustavassa arviossa hinnan painoarvo oli 30–50 % ja laadun 50–70 %, mutta lopullisessa tarjouspyynnössä painotukset kiinnitettiin tasolle 50 % hinta ja 50 % laatu
- Lopullisessa tarjouspyynnössä laatupisteisiin oikeuttavia vaatimuksia oli täsmennetty sisällöllisesti ja kunkin pisteytettävän laatuvaatimuksen pistemäärät oli määritetty
 - Pisteytettäviä vaatimuksia oli yhteensä 56, joista neuvottelumenettelyn aikana muutettiin 16 vaatimusta

MAO:159/2026 - Ratkaisu

- MAO: Ei virhettä
 - Neuvottelumenettelyn tarkoituksena on, että hankintayksikkö neuvottelee hankintasopimuksen ehdoista menettelyyn valittujen toimittajien kanssa
 - Erityisalojen hankintalain mukainen neuvottelumenettely on vielä joustavampaa kuin hankintalaissa tarkemmin säännelty neuvottelumenettely
- Ottaen huomioon neuvottelumenettelyn luonne, tarkoitus ja erityisesti muutosten kohteina olleet seikat, lopulliseen tarjouspyyntöön tehtyjä muutoksia ei ole pidettävä hankintasäännösten vastaisina
- Päätöksestä on valitettu
 - Päätöksen lainvoimaisuustiedot tulee tarkistaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta

MAO:665/2025 - Tausta

- Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän hankinta
- Hankinnassa oli varattu oikeus järjestää validointitilaisuus
 - Tarjoajien tuli varautua osoittamaan validointitilaisuudessa, että 20 vaatimusta yli 500 vaatimuksen joukosta täyttyvät tarjotun asiakastietojärjestelmän tuoreimmassa käytettävissä olevassa järjestelmäversiossa
- Kysymys-vastausvaiheessa muutos:
 - Validoitavat vaatimukset voi esittää myös demoversiossa
 - Lisäksi nimetty kahdeksan pakollista vaatimusta, joista validoitavat vaatimukset valitaan
- Valittajan mukaan pakollisten vaatimusten validointia koskeneet ehdot olivat suhteettomia ja rajoittivat perusteettomasti kilpailua. Lisäksi hankinnan kriteerejä oli olennaisesti muutettu

MAO:665/2025 – Ratkaisu

- MAO:
 - Vaikka hankintayksiköt olisivat voineet järjestää validointitilaisuuden, tarjoaja ei ollut voinut tietää tarjousta jättäessään, mitkä noin 20 vaatimusta yli 500:sta arvioitaisiin
 - Näin ollen tarjoajalla oli tullut olla pakollisten vaatimusten mukainen järjestelmä toteutettuna ja käytettävissä jo ennen hankintapäätöksen tekemistä
 - Kesken menettelyn tehty muutos, jossa validoitavat vaatimukset rajattiin yli 500 vaatimuksesta kahdeksaan ja validointi sallittiin demoversiolla, oli olennainen hankinta-asiakirjojen muutos
- Hankintayksikön olisi tullut käynnistää muutoksen vuoksi uusi hankintamenettely ja julkaista uusi hankintailmoitus

Tarjouksen täsmentäminen

MAO:134/2026 - Tausta

- Työterveyspalveluiden hankinta
- Tarjoaja vakuutti tarjouksessaan täyttävänsä kaikki tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset
- Tarjoaja ei kuitenkaan rastittanut vaaditussa CV-lomakkeessa pakollista vaatimuskohtaa tarjottavan työterveyslääkärin ilmailulääkäripätevyydestä
 - Lisäksi tarjoaja käytti palvelukuvauksessa ainoastaan termiä ”työterveyslääkäri”
- Hankintayksikkö pyysi täsmennystä määräajan jälkeen
 - Valittaja vahvisti täsmennyspyynnössä nimetyn henkilön täyttävän ilmailulääkärin pätevyyden
- Hankintayksikkö valitsi valittajan tarjouksen, mutta myöhemmin poisti päätöksen hankintaohjelmalla ja sulki valittajan tarjouskilpailusta

MAO:134/2026 - Ratkaisu

- Valittaja esitti hankintayksikön menetelleen hankintasäännösten vastaisesti, kun se ei hyväksynyt valittajan antamaa tarjouksen täsmennystä ja kun se sulki valittajan tarjouksen tarjouskilpailusta
- MAO:
 - Valittajan tarjous on ollut jossain määrin epäselvä
 - Asiassa ei kuitenkaan ollut kyse kielletystä tarjouksen parantamisesta
 - Hankintayksikön olisi täsmennyksen saatuaan tullut ottaa huomioon valittajalta saatu lisäselvitys eikä nojata ratkaisuihinsa pelkästään aiempiin epäselviin tietoihin
- Täsmennystä pyytänyt hankintayksikkö on velvollinen ottamaan saamansa täsmennyksen huomioon

KHO:n ratkaisu tarjouspyynnön epäselvyydestä

KHO 579/2026 – Tausta 1/2

- Pieneläinpäivystyspalveluja koskeva käyttöoikeussopimus
- Tarjouspyyntö:
 - Päivystyspalveluun sisältyy vain kunnan järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkintähuoltolain mukaiset kiireelliset toimenpiteet
 - Palveluntuottajalla tulee olla tarkoituksenmukaiset eläinlääkintävälineet ja toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät toimitilat
 - Palveluntuottaja voi halutessaan käyttää kunnan osoittamaa toimipistettä sekä käyttää kunnan omistamia laitteita
 - Lisäksi todettu, että kyseisiin vuokratiloihin on mahdollista tutustua ennen tarjousten jättämistä

KHO 579/2026 – Tausta 2/2

- Kysymys-vastausvaihe:
 - Mitä laitteita kunnan vastaanottoon kuuluu ja sisältyykö vastaanoton kuukausivuokraan laitteiden vapaa käyttö?
 - Hankintayksikkö oli vastauksessaan luetellut vuokrahintaan sisältyvät laitteet, joita voi käyttää vapaasti
 - Lisäksi vastauksessaan hankintayksikkö oli maininnut kolme laitetta, joiden käyttö ei sisältenyt vuokrahintaan ja joiden osalta vuokrausehdot jäivät erikseen sovittaviksi
- Asiassa oli kyse siitä, olivatko hankinta-asiakirjat olleet sillä tavoin epäselviä, että ne vaaransivat hankintamenettelyn avoimuuden sekä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun ja estivät vertailukelpoisten tarjousten saamisen

KHO 579/2026 – Ratkaisu

- KHO: Tarjouspyyntö ei ollut epäselvä
 - Alalla ammattimaisesti toimivilta tarjoajilta voidaan olettaa alan edellyttämän laitteiston tuntemusta
 - Tarjouspyynnön perusteella ei ole ollut epäselvää, mitä laitteita palvelun tuottaminen on edellyttänyt
 - Tarjouspyynnöstä oli käynyt ilmi, että vuokrahintaan sisältyy peruslaboratoriovarustus
 - Tarjoajille oli myös annettu mahdollisuus tutustua tiloihin
 - Lisäksi kysymyksiin oli vastattu niin, että oli selvää mitä laitteita on ollut käytettävissä
 - Se, että kolmen laitteen osalta mahdollinen vuokrahinta ja muut vuokrausehdot ovat jääneet tarjouspyyntövaiheessa avoimiksi, ei ole tehnyt tarjouspyynnöstä epäselvää
- Tarjouspyyntöä ei ole myöskään kysymyksiin annetuilla vastauksilla olennaisesti muutettu vaan ainoastaan täsmennetty

Muita mielenkiintoisia ratkaisuja markkinaoikeudesta ja Euroopan unionin tuomioistuimesta

Muiden yksiköiden voimavarojen käyttö

MAO:176/2026 - Tausta

- Muiden yksiköiden voimavarojen käyttäminen alusliikenteen operoinnin palveluhankinnassa
- Tarjouspyyntö:
 - *”Niiden soveltuvuusvaatimusten osalta, joissa hyödynnetään voimavara-alihankintaa, tarjoajan ESPD-lomakkeella ilmoitetut tiedot jätetään huomioimatta.”*
- Tarjoaja käytti oman henkilöstönsä lisäksi kahta voimavara-alihankkijaa täyttääkseen aiempien vuosien (2022-2024) työvoiman määrää koskevan soveltuvuusvaatimuksen
 - Voimavara-alihankkijat täyttivät yhdessä keskimääräisen vuosittaisen työvoiman määrän vaatimuksen vuosien 2023-2024 osalta, vuoden 2022 osalta tarvittiin vaatimuksen täyttämiseen myös tarjoajan omaa henkilöstöä
 - Tarjoaja suljettu pois tarjousmenettelystä puuttuvaan soveltuvuuteen vedoten

MAO:176/2026 - Ratkaisu

- MAO kumosi hankintapäätöksen
 - Tarjoajien mahdollisuutta vedota muiden tahojen voimavaroihin *omien voimavarojensa lisäksi* ei voida lähtökohtaisesti rajoittaa
 - HY ei esittänyt perusteita, miksi soveltuvuusvaatimus olisi tullut täyttää joko vain tarjoajan omalla työvoimalla tai ainoastaan voimavara-alihankkijoiden työvoimalla
 - Tarjouspyynnön ehto pakottaisi etsimään voimavaroiltaan suurempia voimavara-alihankkijoita, vaikka tarjoajan ja voimavaroiltaan pienemmän yksikön voimavarat yhdessä olisivat jo riittävät
 - HY:n rajoittavaa tarjouspyynnön ehtoa ei tullut soveltaa
 - Tarjoaja täytti työvoiman määrää koskevan pakollisen soveltuvuusvaatimuksen yhdessä voimavara-alihankkijoidensa kanssa

Tarjoajan osallistuminen hankinnan valmisteluun

MAO:43/2026 - Tausta

- Kansallisen kynnysarvon ylittävän sähköurakkakilpailutuksen voittanut tarjoaja oli osallistunut valmisteluvaiheessa urakan sähkösuunnitelmien laatimiseen
 - Voittanut tarjoaja laatinut lähes kaikki sähkösuunnittelua koskevat tekniset asiakirjat ja kommentoinut urakkarajaliitettä
- Valintaperusteena halvin hinta
- Valittajan mukaan voittanut tarjoaja tiedollisessa ja ajallisessa etulyöntiasemassa muihin tarjoajiin nähden ja se olisi tullut sulkea pois tarjouskilpailusta
 - Myös väite siitä, että voittaneella tarjoajalla ollut enemmän aikaa kilpailuttaa hankinnassa tarvitsemansa tarvikkeet, mikä on antanut sille tarjoukseensa hintaetua

MAO:43/2026 - Ratkaisu

- MAO: Tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu ei ollut vaarantunut
 - Arvioinnin perustuttava näyttöön tosiasiallisesta kilpailun vääristymisestä ja hankintalain vastaisesta kilpailuedusta
 - Tarjouskilpailu on käynnistetty välittömästi suunnitteluasiakirjojen valmistumisen jälkeen
 - Urakkarajoilla ei vaikutusta hankinnan tekniseen sisältöön, eikä tarjousten vertailukelpoisuuteen
 - Tekniset asiakirjat julkaistu osana tarjouspyyntöasiakirjoja
 - Tarjoajien tiedollinen yhdenvertaisuus ja mahdollisuus kommentoida asiakirjoja
 - Lisäksi tarjoajia edellytetty tutustumaan rakennuskohteeseen
 - Reilut viisi viikkoa ollut riittävän pitkä aika tarjousten antamiselle

Hankinta-asiakirjojen julkisuus

MAOn välipäätös nro 637/2025, annettu 17.11.2025 - 1/2

- Neutraalipaineisten venttiilitulppien hankinta
- Voittanut tarjoaja ilmoittanut HY:lle yksittäisten tarjottujen tuotteiden kaikkien tietojen olevan liikesalaisuuksia
 - HY toiminut ilmoitettujen liikesalaisuuksien mukaisesti
- MAO: Huomioitava valittajan oikeudet asianosaisena
 - Tuotenimet, muut yksilöintitiedot sekä näihin liittyvät tuotekuvaukset avoimilla markkinoilla yleisesti tiedossa ja selville saatavissa, eivätkä siten liikesalaisuuksia
 - Tiedot muun muassa tuotespesifikaatioista, täyttövolyymeistä, tuotteelle myönnettyistä sertifikaateista ja alihankinnasta salassapitointressiin oikeuttavia teknisiä ja liikesuhdetietoja
- Asian käsittely raukesi myöhemmin pääasiassa valittajan peruutettua valituksensa, kts. MAO:73/2026

MAOn välipäätös nro 637/2025, annettu 17.11.2025 - 2/2

- MAOn välipäätös ei sinänsä luo merkittävästi uutta oikeuskäytäntöä, mutta se täsmentää liikesalaisuusarviointia
- Hankintayksikön on tehtävä viime kädessä lopullinen liikesalaisuusarviointi
- Pyydä tarjoajaa perustelemaan liikesalaisuusmerkinnät ja pyydä tarvittaessa perustelemaan lisää
- Harkitse, tulisiko tarjoajia vaatia perustelemaan liikesalaisuusmerkinnät jo tarjouksissa, ainakin tuotenimien osalta

Sosiaalisten kriteerien asettaminen

EUTIn päätös C-210/24 AESTE, annettu 5.3.2026 - Tausta

- Haavoittuvaisessa asemassa olevien kotiin tuotavien tukipalvelujen hankinta
- Tarjoajan mahdollista saada enintään 40 laatupistettä hankintaan tarjotun henkilöstön palkkamenojen ylittäessä alakohtaisen työehtosopimuksen mukaiset palkat
 - Valitun tarjoajan pyrittävä neuvottelemaan hankintasopimuksen täyttävän henkilöstön työehdoista, sisältäen palkkataso
- Onko tällaisella sosiaalisella kriteerillä riittävä liityntä hankinnan kohteeseen?
- Loukkaako velvollisuus neuvotella työehdoista unionin perusoikeuskirjan 28 artiklan suojaamaa kollektiivista neuvotteluoikeutta?

EUTIn päätös C-210/24 AESTE, annettu 5.3.2026 - Ratkaisu

- Euroopan unionin tuomioistuin: Riittävä liityntä kohteeseen
- Hankinnalle ominaista työvoimavaltaisuus ja vaikeus tarjota jatkuvaa ja laadukasta palvelua epäedullisessa ja haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille
- Henkilöstön palkkakustannukset määrittivät suurelta osin palveluntuottajalle maksettavan korvauksen palvelusta
- Palkan määrällä vaikutusta henkilöstön palvelusaikaan ja pätevempien henkilöiden palkkaamiseen
- Kriteeri ei myöskään uhkaa palvelun tuottamiseen ilmoitetun henkilöstön neuvotteluoikeutta tai itsenäisyyttä, koska tarjouspyynnön ehto velvoittaa ainoastaan neuvottelemaan ilman määrättyä lopputulosta

KIRSI-MARIA MAGGA

KORRUPTIORISKIT JULKISISSA HANKINNOISSA

JHNY:N VUOSISEMINAARI 5.5.2026

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

KUKA?

- **Julkisen talousoikeuden professori, Lapin yliopisto**
 - Mm. JUFO-paneelin jäsen, Suomalaisen lakimiesyhdistyksen hallitus, Juristiliiton oikeuspoliittinen valiokunta
 - European Procurement Law Group, European anti-corruption network, aiemmin myös European Commission Stakeholder Expert Group on Public Procurement
 - toimittamassa lukuisia oikeustieteen julkaisuja (Liikejuridiikka, Oikeustiede Jurisprudentia, Edilex, Journal of Public Procurement)
- **Tutkimusprofiili: Julkisen sektorin ja vapaiden markkinoiden kohtaaminen; julkisten varojen tehokas käyttö; hankinnat; kilpailu; läpinäkyvyys; korruptio**
- **Käynnissä olevia tutkimushankkeita:**
 - STN (24-27) WaterFall vesihuollon kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden edistäminen
 - Suomen akatemia (21-25) Comp_Eff_PP Kilpailun ja tehokkuuden edistäminen julkisissa hankinnoissa

SUOMEN KORRUPTIOTILANNE

- Transparency Internationalin Corruption Perception Index 2025, sijoitus 2.
- WJP Rule of Law Index 2025 (Absence of corruption), sijoitus 5.
- [KAKS:n korruptiokysely suomalaisille](#) (2026): 48 % suomalaisista uskoo, että korruptio on valtakunnan tason päättäjien keskuudessa ainakin melko yleistä
 - 38 % poliittiset päättäjät heidän omassa kotikunnassaan ovat alttiita korruptiolle
 - vallan väärinkäyttö on yleistä valtion viranhaltijoiden (34 %) ja kunnan viranhaltijoiden (26 %) keskuudessa
- Tehoa korruptiontorjuntaan hanke (Oikeusministeriö)
 - **Korruptiorikokset – tunnusmerkistöt sekä näyttö- ja tahallisuuskysymykset** - koulutus eOppivassa valtionhallinnon työntekijöille
 - Korruptio Suomessa 2025 -kysely toteutettu alkuvuodesta 2026, tuloksia kevään aikana
- [Korruption vastainen strategia ja toimenpideohjelma \(2024-27\)](#) hyväksyttiin 12.6.2025
 - Ei sisältynyt hallitusohjelmaan
 - 47 ehdotusta lainsäädännön ja käytäntöjen parantamiseksi (hankinnat 5 koulutus, tietoiskut, avoimuus (ostolaskut ja jälki-ilmoitukset), poissulku- ja in house)
 - Aiemman strategian 79 toimenpiteestä, 63 oli toteutettu tai lähellä toteutuksen valmistumista vuoden 2024 loppuun mennessä

SUOMEN KORRUPTIOTILANNE

- Viimeisen vuoden aikana tärkeitä uusia selvityksiä ja oppaita:
 - [Korruptio ja eettisyys kunnassa](#) (Kuntaliiton opas kunnille 2026)
 - [Korruption torjunnan edellytykset valtionhallinnossa](#) (VTV 6/2025)
 - Paavo Teittinen: Pitkä vuoro
 - Tieto Finlandia palkittu teos modernista orjuudesta Suomessa ja sen mahdollistavista julkishallinnon rakenteista
- Viime vuosina on puhututtanut Suomen ”tehottomuus” ulkomaisen virkamiehen lahjontatapauksissa
 - OECD maaraporteissa korostettu liian korkea näyttökynnystä ja sääntelyaukkoja kv. korruptiorikollisuuden osalta (Patria case)
 - VN TEAS selvitys ([Halonen et al. 2022](#))
- Korruptiosta edelleen keskustellaan varsin vähän Suomessa ja siihen liittyvää tutkimusta tehdään äärimmäisen vähän

SUOMEN KORRUPTIOTILANNE – lainsäädäntö ja ohjeet

- Ilmoittajansuojelulaki ollut kolme vuotta voimassa
- Ministereiden karenssilaki (pyöröovirajoitus) HE 90/2024 vp. eduskunnassa käsittelyssä. Tarkoitus tulla voimaan vuonna 2027, mutta todennäköisesti ei, koska ei ole edennyt vuoden 2024 jälkeen?
- Avoimuusrekisteriä koskeva laki tuli voimaan 2024 alusta
 - Eduskuntaan ja ministeriöihin ja mm. näiden nimeämiin selvityshenkilöihin kohdistuvat yhteydenotot ilmoitettava
- Korruptiontorjuntadirektiivi parhaillaan EU:ssa neuvotteluissa
 - Parlamentti ehdotti muutoksia komission ehdotukseen (mm. laiton poliittinen rahoitus, oikeudenkäyntien ulkopuoliset prosessit erityisesti ulkomaisten lahjontatapausten osalta, korruption uhrien oikeus vaatia korvauksia), joulukuu 2025 alustava sopimus parlamentin ja neuvoston välillä
- Julkisuuslain uudistus edelleen jumiutuneena
- Tehoa korruptiontorjuntaan –hanke käynnistyi vuoden 2024 lopulla
 - Suomen korruption tilannekuvan laatiminen, eOppiva verkkokurssi

SUOMEN KORRUPTIOTILANNE - selvitykset

- Tuoreimmat selvitykset:
- [Korruptio ja eettisyys kunnassa](#) (Kuntaliiton opas kunnille 2026)
- [Korruption torjunnan edellytykset valtionhallinnossa](#) (VTV 6/2025)
- Selvitys 2025, Janne Salminen, [Samanaikainen toiminta luottamustehtävissä kotimaisen julkishallinnon useilla eri tasoilla](#) : Oikeudellinen selvitys (VM 2025)
- Selvitys 2024, Matti Tolvanen: [Lahjusrikossäännösten kehittämistarpeita](#)
- [Harmaan talouden työohjeet hankintayksiköille](#) (VM 2023)
- Kiviaho, Markus; Knuutinen, Mikko (2022) [Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa : Askelmerkkejä hyvään hallintoon](#)
- VN TEAS selvitys (Halonen et al. 2022) <https://vnk.fi/-/tutkimus-kansainvalisiin-lahjontatapauksiin-puuttuminen-on-haastavaa>
- [Valtionhallinnon virastoille ja laitoksille suunnatut korruptiontorjuntaohjeet](#) (VM 2022)
- [Virkamieseettinen toimintaohje](#) (päivitetty 2021)
- VN TEAS, KORSI –hanke, Heuni
 - [Mittaamaton korruptio?](#) Korruption seurannan indikaattorit ja keskeiset tulokset
 - [Menetelmiä korruption kokonaisvaltaiseen seurantaan](#)
 - [Empiirisiä katsauksia korruption vaaran vyöhykkeille](#)

KORRUPTION ILMENEMINEN

- Suomi ei ole vapaa korruptiosta, vaikka ”listauksemme” hyvältä näyttää
- Suomalainen korruptio on tyypillisesti piilossa
 - se voi olla luonteeltaan vakavaa lahjuksiin perustuvaa toimintaa tai rakenteisiin integroitunutta epäeettistä toimintaa
- Korruptiota ilmenee vähän, mutta toisaalta sitä ei erityisesti valvota Suomessa
 - Korruptioksi saatetaan mieltää vain lahjusrikoksen tunnusmerkistön täyttävä toiminta
 - Muu epäeettinen toiminta, johon ei liity välitöntä taloudellista intressiä, ei aina tunnisteta korruptioksi
- Korruption ilmenemistä usein vähätellään eikä sen torjuntaan ja paljastamiseen liittyviä resursseja haluta lisätä: poliittisesti vaikeaa
 - Korruptiontorjuntaa ei ole nykyisessä hallitusohjelmassa
 - Korruption torjuntaan liittyvät lainsäädäntöhankkeet etenevät verraten hitaasti: julkisuuslain soveltamisalan muutos, julkisten hankintojen eturistiriitasäätely...

VIIME VUOSIEN KORRUPTIOESIMERKKEJÄ

- Espoon kaupungin LVI-hankintoihin liittyvät lahjukset: **yli 1 MEUR yhdelle työntekijälle ja tämän lähipiirille** (vankeutta kaupungin työntekijälle ja yrittäjälle, Helsingin HO 2025)
- Yritys ei ollut sopimustoimittaja, Espoon työntekijän **hankintavaltuudet olivat vain 9.000€, mutta hankintoja tehty yhteensä 9 MEUR:lla**
- **Paljastui sattumalta** yksittäisen työmaapäällikön tekemän laskun hyväksymiseen liittyvän tarkistuksen johdosta → **jatkunut vuosia kenenkään huomaamatta**
- Lahjukset rahaa, maksettuja laitetilauksia, mökkiremontteja, autoja, perheenjäsenten (puoliso ja lapset) palkkaamista firmaan ja ylisuurten palkkojen maksamista

Tunnollisen virkamiehen havainto paljasti poikkeuksellisen rikoksen – Näin kaupungin työntekijä tuhlsi espoolaisten rahoja

Korruptio | HS kävi läpi vähälle huomiolle jääneen Espoon lahjusvyyhdin asiakirjat. Paperit paljastavat, että poikkeuksellinen ja härski rikossarja jäi ensin täysin pimentoon. Sitten tunnollinen työpäällikkö päätti tehdä vielä yhden tarkistuksen.

Tilaa jille

Kuva: Helsingin Sanomat

VIIME VUOSIEN KORRUPTIOESIMERKKEJÄ

- Helsingin opetusviraston IT-laittehankintahuijaus (lukuisia tuomioita, kaupungin tietohallintopäällikölle yli 3v ehdotonta vankeutta, tuomioita vuosina 2021-24)
- Oppilaille tilattiin IT-laitteita, jotka eivät koskaan päätyneet helle, vaan pimeään jälleenmyyntiin, josta rahat tietohallintopäällikölle, **rikoshyöty jopa 8,5MEUR**
- Yritys **ei ollut sopimustoimittaja**, tuotteita tilattiin ”testikäyttöön”, **laskut hyväksyttiin, vaikka tuotteet eivät päätyneet kouluihin → jatkui 10 vuotta**
- Sama henkilö (tietohallintopäällikkö) tilasi **tuotteet ja merkitsi ne vastaanotetuiksi – menivät automaattisesti maksuun**
- Tietohallintopäällikkö myi nämä välittäjille puoleen hintaan laitteen arvosta ja välittäjät myivät laitteita ympäri Suomen eri asiakkaille
- **Kukaan ei havainnut mitään, nimetön vihje poliisille ja kaupungille käynnisti selvitykset**

in kestäneen korruptiovyöhyden rikoshyöty nousi lähes yhdeksään miljoonaan euroon. Poliisi on saanut siitä takavarikoitua takai
 Kuva: Petri Rotsten / HS

(Lähes) täydellinen puhallus

Helsingin viraston johtotehtävissä ollut Hannu Suoniemi pyörittänyt yhtä Suomen julkisen hallinnon historian suurimmista korruptiovyöhykkeistä. Maksajiksi joutuivat veronmaksajat.

Kuva: Helsingin Sanomat

VIIME VUOSIEN KORRUPTIOESIMERKKEJÄ

- Marjanpoimija-case, jossa virkamies vastaanotti yritykseltä tyttärelleen arvokkaita viuluja (ehdollista vankeutta virkamiehelle ja yrittäjälle, Helsingin KäO 2024)
 - Laajempi kansainvälinen lahjustutkinta käynnistynyt
- Syyteharkinnassa / käsittelyssä edelleen mm.
 - osa HUS:n julkisiin hankintoihin liittyvistä epäselvyyksistä
 - Entisen elintarvikemarkkinavaltuutetun matkustus- ja kestitoimet
 - Osa siivoustarvikkeisiin liittyvän valtakunnallisen ja hyvin laajan korruptiotapauksen lahjomisista
- Toisenlainen esimerkki hankintojen saralta epäeettisestä vaikuttamisesta (ei rikostutkintaa tähän liittyen):
- Etujärjestön toiminta [Kilpailu- ja kuluttajaviraston vaikuttavuusarvioelävityksen taustalla hankintalain uudistamiseen liittyen](#)
 - Pyrkii vaikuttamaan kyselytutkimuksessa julkisyhteisöjen määräysvallassa olevien yhtiöiden vastauksiin ja muokkaamaan lain vaikutusarvioelävitystä
 - Sähköpostilla annettu esimerkkejä mallivastauksista jne.

SUOMEN KORRUPTIOTILANNE

Taipalsaaren kunnan virkamies otti ainakin 18 000 euron lahjukset – salasi kännykät, tietokoneet ja televisiot työnantajalta

TAMPEREEN SEUTU

Koulun vahtimestarin lahjuskuvio selvisi Tampereella – mies tilasi ylihintaisia tuotteita ja sai kalliita lahjoja

Mies osti kaupungille ylihintaisia tuotteita vuosien ajan. Firma antoi vastalahjaksi 4000 eurolla lahjakortteja ja päälle vielä Samsung-tabletin.

Katumestari otti vastaan lahjuksia vuosien ajan – Pelkästään S-ryhmän lahjakortteja mies sai 18000 eurolla

HS Turku | Käräjäoikeus hylkäsi kaupungin vahingonkorvausvaatimuksen.

Husin oma selvitys vaatii tiukempaa puuttumista korruptioon ja lääkärin suuriin konsultti-palkkioihin

Vallan väärinkäyttö | Husissa havaittiin jo viisi vuotta sitten, että sairaalajätti ei tee tarpeeksi torjuakseen korruptiota. Tuore selvitys toteaa, että näin on yhä.

Rakennusalan yhtiön ja Helsingin kaupungin työntekijöitä epäillään lahjustapauksessa

13.6.2025 10.44

UUTINEN

Helsingin poliisi epäilee, että kolme rakennusalan yhtiön työntekijää antoi lahjuksia Helsingin kaupungin kahdelle työntekijälle.

Helsingin kaupungin rakentamispalvelun tuotantopäällikkönä toiminut mies tuomittiin törkeästä lahjuksen ottamisesta

Mies otti vastaan sopimusurakoitsijoilta lahjoina rahaa ja moottoripyörän.

Valtakunnansyyttäjä veljen yrityksen suosimisesta oikeudessa: "En miettinyt esteellisyyttä ollenkaan"

Veljen yrityksen suosimisesta syytetty Matti Nissinen korkeimmassa oikeudessa: En tullut lainkaan ajatelleeksi.

AJANKOHTAISTA

Ehdollista vankeutta ja 300 000 euron korvaukset – kaksi Helsingin seurakuntien työntekijää tuomittiin törkeästä lahjusten ottamisesta ja virkavelvollisuuden rikkomisesta

Käräjäoikeus päätti asiasta syyteneuvottelumenettelyssä. Rikokset liittyvät kiinteistötoimen pienten hankintojen ryppääseen useiden vuosien ajalta. Tuomitut tunnustivat tekonsa.

VIRKAVASTUUSÄÄNTELYN TEHOKKUUS?

- **Virkavastuusäntely (virkamiehen henkilökohtainen rikosvastuu) on riittämätön ehkäisemään väärinkäytöksiä: kiinnijäämisriski on alhainen**
- Heli Korkka-Knutsin tuore tutkimusartikkeli (Defensor Legis 2026)
- ”Valvonnan puute ja virkahenkilön luottamukseen perustuva toimintavapaus muodostavat yhdessä riskin lahjusrikosten tapahtumisesta. Tutkimuksen perusteella voidaan esittää, että yksilöllinen virkavastuu ei sellaisenaan välttämättä ole riittävä korruption ehkäisykeino, vaan sen tueksi saatetaan tarvita organisatorisia vastuurakenteita”
- ”Ohjeiden ja valvonnan järjestelmät lisäävät yksilön kokemaa kiinnijäämisriskiä ja seuraamusten pelkoa, mikä toimii erityisesti heikon sisäisen moraalisen kompassin omaaville tehokkaana pidäkkeenä. Tämä on linjassa negatiivisen preventioteorian kanssa: rikkomisen todennäköisyys vähenee, kun kiinnijäämisen riski ja seuraamusten vakavuus kasvavat.”

→ Valvontaa ja seuraamusriskiä lisättävä: Sisäinen tarkastus pakolliseksi yritysten tapaan ja yhteisösakko mahdolliseksi myös julkishallinnolle

SISÄISEN VALVONNAN MERKITYS

- Sisäisen valvonnan tärkeys – mitkään valvontaresurssit eivät riitä väärinkäytösten valvontaan jokaisessa organisaatiossa
- Lohjalla sisäinen tarkastus paljasti usean vuoden ajalta hankintalain vastaisia hankintoja ja tilauksia
 - mm. pienhankintasopimusten kautta ostettu sadoilla tuhansilla, kansallisesti kilpailutettujen sopimusten kautta hankinnat voineet olla miljoonia
- Johtanut tutkintapyyntöön poliisille ja kahden virkamiehen irtisanomiseen
- Sisäinen tarkastus paljastanut hankintasepäselvyyksiä myös mm. HUS suorahankinnat, THL Valtionkoulukodit, VTV:n hankintoja koskevista raporteista havaittu lainvastaisuuksia valtion hankinnoissa

Kunnat

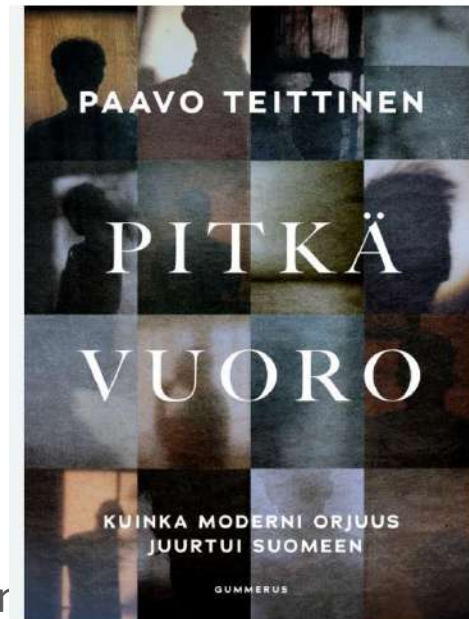
Lohja irtisanoo kaksi johtajaa – sisäinen tarkastus paljasti jopa miljoonien eurojen laittomat hankinnat

Lohja kertoi maanantaina ensin kaupunkirakenteen toimialajohtajan ja myöhemmin teknisen johtajan irtisanomisista. Toimialajohtaja kiistää laiminlyönnit.

TUTKIVAN JOURNALISMIN MERKITYS

- Tutkiva journalismi on paljastanut lukuisia väärinkäytöksiä
 - Maski-gate, kalliit “hätäiset” IT-hankinnat, rakennusurakoiden budjettiylitykset, pääkaupunkiseudun siivous, Nuorisosäätiö, HUS, Keravan keppijumppa, Marjanpoimijacase...
- Resursseja vähän ja olosuhteet vaikeutuneet
- Julkishallinnon avoimuus vähentynyt ja asiakirjapyyntöjä hylätään aiempaa usemmin
- Median ei vastaa julkisen päätöksenteon lainmukaisuuden valvonnasta – tähän pitäisi olla muut järjestelmät
 - Tehokas: julkisuuteen “joutuminen” saa nopeasti aikaan muutoksia (Keravalla hankintaohjeiden muutokset, in house keskustelun laajentaminen jne.)

TUPLAROOLIT

- Tuore selvitys Janne Salmiselta (2025) Samanaikainen toiminta luottamustehtävissä kotimaisen julkishallinnon useilla eri tasoilla
 - Tarkastelee etenkin kaksoisrooleja kuntatasolla ja hyvinvointialuetasolla – tähän ei ole rajoituksia, mutta käytännössä on havaittu jännitteitä, kun intressit voivat olla ristiriitaisia
 - On myös vaikeuttanut päätöksentekoa käytännössä
 - Esteellisyystilanteet ratkaistaan lähtökohtaisesti yksittäisinä jääviystilanteina → systemaattisempaa tapaa saatetaan vaatia tulevaisuudessa mm. vaalikelpoisuuden rajoittamisena
- Hankinnoissa paljon toisenlaisia tuplarooleja
 - eturistiriitaa valmisteluun osallistuneen tai etenkin päätöksentekoon osallistuneen osalta – mitä pienempi kunta – sitä todennäköisempää, että lautakunnassa / valtuustossa / muussa päätöksentekoelimessä on mahdollinen eturistiriita tarjoajayrityksen suhteen
 - Ei prosessia / seurantaa / päivitystä sidonnaisuusrekisterin osalta + sidonnaisuusrekisteri koskee vain taloudellisia sidonnaisuuksia

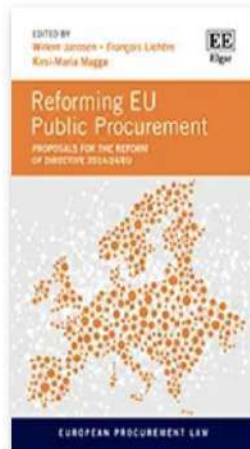

KORRUPTION MAHDOLLISTAJIA

- **Vähäiset valvontaresurssit** (ei erityistä ”korruptiovalvontaviranomaista”, tutkitaan suoraan hankintoina)
- **Vähäinen sopimusvalvonta hankintayksiköissä** (korostettu tarve riskisektoreilla rakentaminen, siivous jne.)
- **Rahankäyttövaltuudet ja sisäinen valvonta:** yksittäisillä henkilöillä paljon valtaa ja sisäistä valvontaa käytössä vain harvassa organisaatiossa
- **Eturistiriidat:** tarkastaminen ei ole osana prosessia – paljon on sen varassa, että virkamies itse huolehtii oman esteellisyytensä toteamisesta
- **Kaksoisroolit:** luottamusmiehillä tai virkamiehillä ja näiden lähipiirillä yhteyksiä yrityksiin
- **Sidonnaisuusrekisteri:** kartoittamisessa ja ajan tasalla pitämisessä parannettavaa
 - Valtion virkamieslaki edellyttää + kuntalaki edellyttää, mutta täytäntöönpano laiskaa (Harmaa talous ja hankinnat 2019)
- **Läpinäkyvyyden puutetta:** Suorahankinnoista tai sopimusmuutoksista ei usein julkaista ilmoituksia; julkisuuslakia ei sovelleta julkisyhteisöjen omistamiin yhtiöihin
- **Osaamisongelmat:** eri organisaatioissa ja tuomistuinlaitoksessa – korruptiota ei tunnisteta eikä tiedetä onko omalla organisaatiolla toimintaohjeita tällaisten tilanteiden varalle
 - Ei osata tunnistaa myöskään sitä, mikä on sallittuja hankintatarpeista kumpuavia vaatimuksia ja mikä tiettyä toimijaa suosivaa räätälöintiä
- **Maan tapa:** ”näin on aina ennenkin toimittu” mantra pysyy sitkeästi toimintakulttuurissa

RATKAISUJA KORRUPTION TORJUNTAAN

- **Ilmoittajansuojelulaki** mahdollistaa väärinkäytöksestä ilmoittaneen henkilön suojelun
- **Avoin data ja tekoäly:** datan ja valvonnan lisääminen
- **Viestintä ja koulutus:** : korruption tunnistamiseen ja ohjeiden tuntemiseen
- **Sidonnaisuusrekisteri:** säännöllinen ajantasaistaminen osaksi julkishallinnon henkilöstöhallintoa
- **Sopimusten ja tllausten valvonta selkeästi vastuutettuna + toteutus riskisektoreilla aktiivisemmin**
- **Sopimusten ohioistaminen ”hälyttämään”:** edellyttämään tarkastusta (ei automaattista laskujen hyväksyntää)
- **Eturistiriitojen tarkastaminen** osaksi hankintaprosessia
- **Kaksoisroolien tarkastaminen** osaksi nimitysprosesseja
- **Jaettu vastuu ja projektityöskentely:** valmistelu, päätökset, tilaukset ja laskujen hyväksyntä edellyttää useamman henkilön hyväksyntää
- **Hankintojen keskittäminen** yhteishankintayksiköille alueellisten yksiköiden sijaan
- **Julkisuuslain soveltamisalan laajentaminen** yhtiömuotoisiin toimijoihin (vireillä)
- **Johdon esimerkki ja rohkaisu ”näin on aina ennenkin toimittu”** mantran kyseenalaistamiseen kannustaminen – vaadi, että toimenpiteet perustuvat organisaation virallisiin ohjeisiin

Reforming EU Public Procurement

Proposals for the Reform of Directive 2014/24/EU
European Procurement Law series

Edited by Willem Janssen, François Lichère, and Kirsi-Maria Magga

This innovative book explores potential amendments to the Classic EU Procurement Directive (2014/24/EU), building on the existing debate surrounding the reform of this instrument. Each chapter contains in-depth analysis on the most important and timely legal discussions in the field of procurement law and puts forward concrete ideas for ongoing reforms.

Keywords: Public Procurement Law; Directive 2014/24/Eu; Eu Law; Reform Proposals

Kirsi-Maria Magga

Professori

Lapin yliopisto, oikeustieteiden tiedekunta

kihalone@ulapland.fi

<https://research.ulapland.fi/fi/persons/kirsi-maria-magga/>

www.linkedin.com/in/kirsi-maria-magga-halonen-2472612 @Kirsi_MariaH (X)

JHNY

**Muistathan seurata
tulevia tapahtumiamme
osoitteessa hankinnat.fi**